

**JIHOČESKÁ UNIVERZITA
V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH**

Ekonomická fakulta

Katedra řízení

Studijní program: N 6208 Ekonomika a management

Studijní obor: Obchodní podnikání

**Dopady diverzifikace činností ve venkovském
prostoru**

Vedoucí diplomové práce

doc. Dr. Ing. Dagmar Škodová Parmová

Autor

Bc. Jana Jarešová

2012

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem svou diplomovou práci vypracovala samostatně pouze na základě vlastních zjištění a materiálů, které uvádím v seznamu použité literatury.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své diplomové práce, a to v nezkrácené podobě Ekonomickou fakultou elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce.

Souhlasím dále s tím, aby toutéž elektronickou cestou byly, v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb., zveřejněny posudky školitele a oponentů, práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce s databází kvalifikačních prací Theses.cz provozovanou Národním registrem vysokoškolských kvalifikačních prací a systémem na odhalování plagiátů.

V Českých Budějovicích dne 22. dubna 2012

Bc. Jarešová Jana

Poděkování

Děkuji vedoucí práce doc. Dr. Ing. Dagmar Škodové Parmové za konzultace, připomínky, odborné vedení a cenné rady, které mi posloužily k vypracování této diplomové práce.

OBSAH:

1. ÚVOD	6
2. CÍLE A METODIKA PRÁCE	7
3. LITERÁRNÍ REŠERŠE	8
3.1 Diverzifikace	8
3.2 Venkov	9
3.3 Společná zemědělská politika	12
3.3.1 Podstata a principy SZP.....	13
3.3.2 Financování společné zemědělské politiky.....	14
3.4 Regionální politika	15
3.4.1 Cíle regionální politiky	17
3.5 Fondy EU	21
3.5.1 Strukturální fondy.....	22
3.5.2 Fond soudružnosti.....	23
3.5.3 Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova	23
3.6 Program rozvoje venkova.....	24
3.6.1 OSA I: Zlepšení konkurenceschopnosti zemědělství a lesnictví	26
3.6.2 OSA II: Zlepšování životního prostředí a krajiny	27
3.6.3 OSA III: Kvalita života ve venkovských oblastech a diverzifikace hospodářství venkova.....	29
3.6.4 OSA IV: Leader	32
3.6.5 Technická pomoc.....	33
3.6.6 Národní strategický plán rozvoje venkova	34
3.6.7 Státní intervenční zemědělský fond	36
3.6.8 Celostátní síť pro venkov.....	37
4. ŘEŠENÍ PROBLEMATIKY	39
4.1 Charakteristika Jihočeského kraje	39

4.2 SWOT analýza Jihočeské kraje	43
4.2.1 SWOT analýza vnitřního prostředí.....	43
4.2.2 SWOT analýza vnějšího prostředí	44
4.3 Souhrn žádostí o dotace v rámci Osy III. Programu rozvoje venkova v ČR v letech 2007 - 2010.....	47
4.3.1 Osa III. v roce 2007	48
4.3.2 Osa III. v roce 2008.....	51
4.3.3 Osa III. v roce 2009.....	54
4.3.4 Osa III. v roce 2010.....	55
4.4 Dopady Programu rozvoje venkova ČR osy III.	57
4.4.1. Výsledkové a výstupové indikátory ČR.....	58
4.5. Dotazníkové šetření	61
5. ZÁVĚR	66
SUMMARY	68
POUŽITÁ LITERATURA.....	69
SEZNAM GRAFŮ, OBRÁZKŮ A TABULEK	73

1. ÚVOD

Díky vstupu České republiky do Evropské unie může naše republika od 1. května 2004 čerpat finanční prostředky z jednotlivých Evropských fondů stejně jako ostatní členové Společenství. Fondy slouží k postupnému snižování rozdílů mezi jednotlivými zeměmi a jejich regiony a dále se snaží napomáhat k sociálně-ekonomické vyrovnanosti. Venkovské oblasti, respektive financování do nich, byly v minulosti často opomíjeny a právě to se snaží změnit Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova. Tento fond podporuje celou řadu projektů a různých aktivit, jejichž cílem je podpořit jednotlivé subjekty a napomoci jim v jejich následném rozvoji.

Diplomová práce se zaměřuje na Program rozvoje venkova ČR, detailně Osy III., během programovacího období 2007 – 2013. Tento program je financován z Evropského zemědělského fondu rozvoje venkova. Ve výše zmiňovaném období se specializuje na zvyšování konkurenceschopnosti zemědělství a lesnictví, zlepšování životního prostředí a podporu péče o venkovskou krajinu. Posledním z cílů je zvyšování kvality života ve venkovských oblastech. Česká republika může během sedmiletého programovacího období čerpat z tohoto fondu na Program rozvoje venkova ČR, Osy III. celkem 642 milionů EUR.

Program rozvoje venkova ČR, konkrétně Osa III. by měla pomoci ke zlepšení a zkvalitnění života ve venkovských oblastech. Podporovat by se mělo malé a střední podnikání, čímž se vytváří nová pracovní místa pro zdejší obyvatele. Tím by nemuselo docházet k migraci kvalifikovaných obyvatel z venkova. Nemělo by se také zapomínat na celkový rozvoj venkovské oblasti jako prostoru pro bydlení či rekreaci. Jen díky komplexnímu a kvalitnímu rozvoji venkova by se mohlo zabránit postupnému vyliďňování venkova a přesídlování venkovských obyvatel do měst.

2. CÍLE A METODIKA PRÁCE

Cílem práce bude zanalyzování konkrétních podmínek pro diverzifikaci v jižních Čechách a jejich zhodnocení na bázi projektů financovaných z Programu rozvoje venkova ČR. V diplomové práci budou použity analytické metody historické, logické a komparační s využitím analýzy statistických údajů.

Práce se skládá ze dvou částí, teoretické a praktické. V rámci teoretické části bude po prostudování dostupných literaturních zdrojů vytvořen literární přehled. Praktickou část bude tvořit mimo jiné dotazníkové šetření provedené mezi podnikatelskými subjekty a dalšími příjemci podpory.

Informace potřebné k vypracování teoretické části budou získány z odborné literatury od různých autorů, z webových stránek zabývajících se touto problematikou, z Národního strategického plánu a z Programu rozvoje venkova ČR. Dále budou použity dokumenty a informační brožury vydávané jednotlivými ministerstvy, obzvláště Ministerstvem zemědělství. Veškerá literatura a publikace použita v diplomové práci bude uvedena v seznamu použité literatury.

V úvodu praktické části bude poskytnuta základní charakteristika Jihočeského kraje a na základě informací z Českého statistického úřadu bude vypracována a posléze také zhodnocena SWOT analýza Jihočeského kraje. Poté budou na základě výročních zpráv zanalyzovány žádosti o dotace Programu rozvoje venkova ČR, detailně Osy III. v letech 2007 – 2010. Dále budou uvedeny dopady Programu rozvoje venkova ČR Osy III. a jejich výsledkové a výstupové indikátory včetně dosavadního plnění pro ČR v letech 2009 a 2010. Neopomenutelnou součástí praktické části bude dotazníkové šetření, které bude probíhat po dobu jednoho měsíce, a to začátku roku 2012.

V závěru budou shrnuty získané informace a budou navrženy možnosti pro diverzifikaci v jižních Čechách. Dále budou nastíněny možnosti rozvoje venkovského prostoru v Jihočeském kraji.

3. LITERÁRNÍ REŠERŠE

3.1 Diverzifikace

Slovo diverzifikace, pochází z latinského *diversus*, což znamená rozmanitý, mnohotvárný, rozrůžňování či proces vytváření alternativ.

Hlavním cílem diverzifikace činností je vytvořit nová a stabilizovat existující pracovní místa rozvojem podnikání, a tím přispět ke zvýšení ekonomické stability venkovských oblastí a snižováním vyliďňování venkova. Tvorba nových pracovních příležitostí na venkově je hlavním stabilizačním faktorem na venkově.

Pod pojmem diverzifikace lze zahrnout:

- zakládání a rozvoj (výstavba, rozšíření, přestavba, modernizace, inovace) malých a středních podniků v oblasti výroby, obchodních a jiných služeb, stavebnictví, cestovní ruch, obnovitelných zdrojů energie, využití odpadů jako druhotných surovin, ICT technologií a poradenství;
- podporu odbytu místních tradičních výrobků řemesel a krajových specialit v rámci rozvoje místních, resp. regionálních aktivit kulturně-společenského charakteru – tradiční trhy, jarmarky, festivaly, slavnosti, pouti apod.;
- diverzifikace činností místních zemědělských rodin doplňkovou výrobou a službami v návaznosti na zemědělskou nebo potravinářskou výrobu, agroturistikou, výrobou alternativní energie;
- rozvoj venkovské turistiky a její koordinace, cykloturistiky, rekreačního a rehabilitačního jezdeckví, vodní turistiky, sportovně-rekreačních aktivit – v oblastech s přírodními hodnotami, s rekreačním potenciálem, s kulturním dědictvím a živými tradicemi;
- stavební obnovu a využití zanedbaných hospodářských budov pro podnikání;
- informační služby pro podniky a ve spojení s možnostmi práce žen a mladých lidí.

Jednou z možností, jak zlepšit podmínky na venkově a nalézt alternativní zdroje příjmů pro občany venkova, je diverzifikace činností zemědělců a jejich rodin, účast obyvatel venkova na rozvoji malého a středního podnikání, na zlepšení odbytu místních

zemědělských i nezemědělských produktů a na rozvoj venkovské turistiky. Základem pro naplnění těchto záměrů jsou podnikatelské projekty vázané na schválené programy.

Lze předpokládat, že diverzifikace činností místních zemědělských rodin s doplňkovou výrobou a službami v návaznosti na zemědělskou nebo potravinářskou výrobu, agroturistiku, výrobu alternativní energie – budou realizovány přednostně v tradičních zemědělských oblastech – a rozvoj venkovské turistiky a její koordinace, cykloturistiky, rekreačního a rehabilitačního jezdeckví, vodní turistiky, sportovně-rekreačních aktivit – budou realizovány v oblasti s přírodními hodnotami, s rekreačním potenciálem, s kulturním dědictvím a živými tradicemi, tj. přednostně v příhraničních regionech a oblastech LFA (méně příznivé oblasti).

Diverzifikace na venkově by měla rozvinout ty činnosti, které nelze v řadě oblastí zabezpečit velkými podniky, především tam, kde je slabý ekonomický potenciál, který s sebou nese i celkové slabé podmínky k zakládání nových činností. (Hrabánková, 2007).

3.2 Venkov

V současné době je pochopení významu venkova jakožto i jeho samotné vymezení velmi rozmanitý. Proto také existuje mnoho podob pro definici venkova.

Dle Svatošové, Boháčové, Hrabánkové (2005) nelze pojem venkov vymezit pouze jako geografickou oblast, ale vztahuje se také na hospodářskou a společenskou strukturu, která byla a je dána už historicky. A to především zemědělstvím a lesnictvím, malými řemeslnými podniky, drobnými obchodníky a jinými malými živnostmi poskytující služby.

Venkovské oblasti můžeme charakterizovat jedinečnými kulturními, hospodářskými a sociálními vazbami, zvláštními řemeslnými aktivitami, krajinnou

rozmanitostí – to vše určuje kapacitu pro další rozvoj. Velká část venkovských oblastí je pokryta zemědělskou půdou a lesy, které významně ovlivňují charakter krajiny. Zemědělství je v některých venkovských oblastech zatím nejdůležitější hospodářskou činností, ale farmáři mají i úlohu správců krajiny a ochrany přírodního prostředí (Pělucha, 2006).

Také EU, respektive její politika vůči venkovu, vychází z přesvědčení, že evropský venkov je především neopakovatelný kulturní, sociální a ekologický fenomén, představující součást historického dědictví evropských národů a jeden z prvků evropské identity (Boháčková, 2005).

Obecně lze venkov definovat jako prostor, který zahrnuje jak krajinu, tak i venkovská sídla. Pojem venkov tedy integruje jak nezastavěné území, tak i zastavěné území malých sídel – vesnic. Pro venkov jsou charakteristické menší intenzity sociálně ekonomických kontaktů, menší hustota vazeb mezi jednotlivými subjekty, které se ve venkovském prostoru pohybují (<http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/odbor/reforma/perlin.pdf>).

Venkov můžeme vymezit jako oblasti zaostávající za městskými oblastmi z hlediska vývoje příjmů a zaměstnanosti; často se jedná o oblasti, mající hodnotu z environmentálního pohledu. Venkovské oblasti můžeme také často charakterizovat jako oblasti s nízkou hustotou obyvatel, oblasti s migračním deficitem mladých a odborně kvalifikovaných lidí. Často uváděným důvodem zaostávání venkovských oblastí je nízký aglomerační potenciál, nedostatek lidského kapitálu a nízká vybavenost infrastrukturou (Pělucha, 2006).

Venkov musí představovat i životaschopnou součást národní ekonomiky a ne se stát pouhým příjemcem podpor. Musí se umět rozvíjet, a to vlastními silami a přinášet určitý ekonomický přínos pro region, potažmo i celý stát (Svatošová, Boháčová, Hrabánková, 2005).

Nejjednodušší charakteristikou venkova a venkovských oblastí je vyjádření definující venkovské oblasti jako opak oblastí městských, tj. oblastí s vysokou hustotou obyvatel a vertikální nebo horizontální strukturou. (Pělucha, 2006).

Pro konvenční vymezení venkova se často používají ukazatele hustoty zalidnění. Hustotou zalidnění chápeme počet obyvatel vztažený k jednotce prostoru, zpravidla k 1 km². Pro potřeby vymezení venkovského prostoru ve státech EU se zpravidla používá vymezení venkova jako území s hustotou obyvatelstva do 100 obyvk/km² (<http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/odbor/reforma/perlin.pdf>).

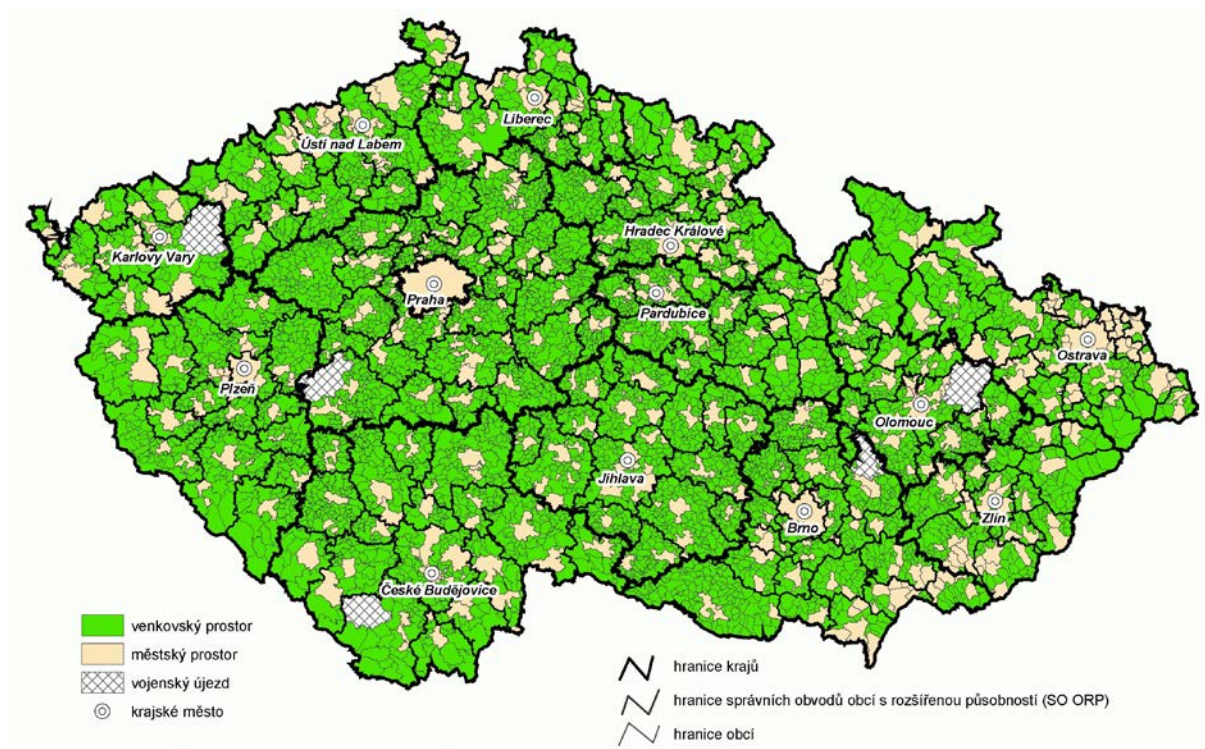
Poté se dá venkov dále členit na:

- venkovské oblasti (51 – 100 obyvatel na km²);
- méně zalidněné venkovské oblasti (9 – 50 obyvatel na km²);
- extrémně venkovské osídlení (8 a méně obyvatel na km²)

(Boháčová, 2005).

Za venkovský prostor jsou v ČR brány všechny obce s velikostí do 2 000 obyvatel, a dále obce s velikostí do 3 000 obyvatel, které mají hustotu zalidnění menší než 150 obyvatel/km². Venkovský prostor v tomto pojetí tvoří území 5 734 obcí, což představuje 79 % rozlohy státu, na které žije 30 % obyvatel republiky. Venkovská obec je průměrně 11 km² velká a má 550 obyvatel. Hustota zalidnění venkovského prostoru je devětkrát menší v porovnání s prostorem městským (http://www.czso.cz/csu/tz.nsf/i/postaveni_venkova_v_krajich_cr).

Obrázek č. 1: Vymezení venkovského a městského prostoru v České republice

Zdroj: Český statistický úřad

3.3 Společná zemědělská politika

Společná zemědělská politika (SZP) je jednou ze společných politik EU a zároveň je také nejstarší politikou Evropského společenství. Závazek vybudovat tento systém, v němž by právní regulace i financování spočívaly zcela v rukou nadnárodního Společenství, byl obsažen již ve Smlouvě o EHS z roku 1957 (Fajmon, 2010).

Římská smlouva z roku 1957 stanovila pro zemědělství několik základních cílů, které byly potvrzeny i Lisabonskou smlouvou. Konkrétně jde o tyto cíle:

- zvýšení produktivity zemědělství pomocí technického rozvoje a optimálního využití výrobních faktorů, zejména pracovní síly;
- zajištění spravedlivé životní úrovně zemědělského obyvatelstva zejména zvyšováním individuálních výdělků zemědělců;

- stabilizace trhů;
- pravidelné zásobování zemědělskými výrobky;
- zajištění přiměřené ceny pro spotřebitele

(<http://eagri.cz/public/web/mze/ministerstvo-zemedelstvi/zahranicni-vztahy/cr-a-evropska-unie/vznik-vyvoj-a-reformy-pravidel-szp/vznik-vyvoj-a-reformy-spolecne.html>).

3.3.1 Podstata a principy SZP

Společná zemědělská politika je založena na třech základních principech:

- Jednotný zemědělský trh - společný trh pro zemědělské produkty při společných cenách, umožňuje volný pohyb zemědělských produktů mezi členskými státy, a společné hranice pro dovoz do EU. K tomu se pojí také společné sanitární a veterinární předpisy, společná pravidla soutěže, atd.
- Zvýhodnění produkce ze zemí ES na úkor vnější konkurence – díky nižším světovým cenám zemědělských produktů bylo nutné za účelem ochrany evropských farmářů zavést dovozní cla. Naopak vývozními dotacemi se kompenzují rozdíly mezi cenami v EU a cenami na mezinárodním trhu, což pomáhá konkurenceschopnosti evropských výrobků.
- Finanční solidarita – financování ze společného fondu, do něhož všechny členské státy přispívají na úhradu nákladů společné zemědělské politiky a zároveň využívají jejích výhod
(<http://www.csas.cz/banka/content/inet/internet/cs/CAP.pdf>).

Řídící princip společného zemědělského trhu ES, princip komunitární preference, fungoval (a v řadě oblastí nadále funguje) prostřednictvím množstevních kvót, intervenčních opatření pro danou komoditu a tržních řádů, o nichž rozhoduje Evropská komise (ve spolupráci s Radou a prostřednictvím systému specializovaných výborů). Princip komunitární preference spočíval po desetiletí v ochraně domácích zemědělců z členských států, kterým byly vypláceny dotace svázané s množstvím produkce. Vývoz za hranice společného trhu byl podporován vysokými subvencemi. Na

druhé straně zemědělské dovozy z nečlenských zemí byly postihovány vysokým clem v závislosti na „citlivosti“ dané komodity.

Tržní řády uměle stanovovaly tři typy cen:

- cílovou cenu (cena, za kterou je daná komodita prodávána na vnitřním trhu ES);
- minimální či intervenční cenu (cena, kterou má garantováno zemědělec; v případě nízké poptávky Společenství garantuje, že za ni produkci od zemědělce vykoupí);
- prahovou cenu (minimální cenu, za kterou lze dovézt konkurenční výrobek zvnějšku do ES v důsledku vysokých dovozních cel na zemědělské výrobky) (Fajmon, 2006).

Regulovaný systém měl původně (v poválečných letech) zajistit potravinovou soběstačnost ES ve výrobě základních zemědělských komodit (cukr, obilí, mléčné produkty, živočišná výroba, ovoce, zelenina, víno atd.).

Novinkou posledních let je i speciální podpora pěstování a produkce některých komodit z ekologických důvodů (například rychlerostoucích dřevin pro výrobu biopaliv druhé generace; podpora pěstování energetických plodin pro výrobu biopaliv první generace; plodin určených též k potravinářské produkci, jakými jsou kupříkladu olejnin, byla naopak v poslední době přehodnocována) (Fajmon, 2010).

3.3.2 Financování společné zemědělské politiky

K financování SZP sloužil až do roku 2007 Evropský zemědělský garanční a orientační fond (EAGGF), z něhož byly vypláceny zemědělcům dotace na výrobu i subvence pro vývoz, případně též intervenční platby pro nákup přebytečných výpěstků na sklad.

Pro období 2007–2013 byl zřízen nový Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova (EAFRD), který doplnil a převzal část stávajícího financování z orientační a garanční části EAGGF. V současné době slouží k financování SZP dva oddělené fondy:

- Evropský zemědělský garanční a orientační fond pro tzv. I. pilíř SZP (platby spojené s podporou zemědělské produkce) a
- Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova pro tzv. II. pilíř SZP (podpora neprodukční dimenze evropského zemědělství a ekologických aktivit, sociální rozměr a rozvoj venkova včetně oblastí nesouvisejících bezprostředně se zemědělstvím).

V pozadí zřízení nového fondu, tj. Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova, je přitom i nemalá snaha motivovat zemědělce v nových členských zemích k ukončení či diverzifikaci produkce a k využívání půdy či krajiny jiným způsobem.

V rámci samotné podpory SZP by mělo dojít k poklesu výdajů v rámci I. pilíře SZP a nárůstu v pilíři druhém (Fajmon, 2010).

V letech 2007 – 2013 dosahují výdaje vynaložené na Společnou zemědělskou politiku 43% z celkového rozpočtu EU, což představuje přibližně 55 miliard EUR ročně a 0,5 % HDP EU. Zhruba 80% výdajů jde do prvního a 20% do druhého pilíře SZP (<http://www.euroskop.cz/8924/sekce/zemedelstvi/>).

3.4 Regionální politika

Regionální politika, nazývaná také politikou hospodářské a sociální soudržnosti či také kohezní politikou, je jedním z důležitých pilířů EU.

Je odrazem principu solidarity uvnitř Evropské unie, kdy bohatší státy přispívají na rozvoj chudších států a regionů, aby se zvýšila kvalita života obyvatel celé Evropské

unie (<http://www.strukturalni-fondy.cz/Informace-o-fondech-EU/Regionalni-politika-EU>).

Zaměřuje se na vyrovnání hospodářských a sociálních rozdílů mezi jednotlivými regiony, a hraje tak zásadní roli při budování jednotného trhu. Za dobu své existence prošla významným vývojem. Z politiky zaměřené na podporu regionů postižených útlumem těžkého průmyslu a na zaostalé venkovské regiony bojující o finanční prostředky se vyvinula v jednu z nejdůležitějších politik EU, která má Evropě zajistit konkurenceschopnosti ve světě a pomoci čelit výzvám 21. Století (<http://www.euroskop.cz/8948/sekce/regionalni-politika/>).

Regionální politika EU prosazuje princip solidarity a soudružnosti, a to jak ke svým stávajícím, tak k přistupujícím členům. O významu prosazování těchto principů v EU svědčí fakt, že na regionální politiku jde více než třetina rozpočtu EU. Regionální politika EU patří mezi tzv. komunitární neboli koordinované politiky. To znamená, že její těžiště a naplňování spočívá v členských státech, zatímco orgány EU dbají na její koordinaci a správné provádění.

Cíle a principy regionální politiky EU se mění s vývojem Společenství a jsou definovány vždy nově na nadcházející programovací období. Podstatou cílů je to, že vždy reagují a jsou zaměřeny na nejzávažnější problémy členských států a přistupujících zemí. Pomoc regionální politiky je zaměřena na regiony, kterou jsou hospodářsky slabé, zaostávající v ekonomických ukazatelích, na regiony se sociálními problémy a poškozeným životním prostředím (<http://www.euroskop.cz/gallery/8/2589-9154cd8399eab9d640d182d674da42b7.pdf>).

Cílem regionální politiky je snížit velké hospodářské, sociální a územní rozdíly, které stále ještě existují mezi různými regiony Evropy (http://ec.europa.eu/regional_policy/what/index_cs.cfm).

Základním nástrojem regionální politiky, za niž ze zákona odpovídá Ministerstvo pro místní rozvoj, je nyní Strategie regionálního rozvoje České republiky platná pro období 2007–2013. Zabezpečuje provázanost národní regionální politiky s regionální politikou Evropské unie a také s ostatními odvětvovými politikami ovlivňujícími rozvoj území, vycházejí z ní regionálně zaměřené rozvojové programy financované výhradně z národních zdrojů nebo spolufinancované ze zdrojů Evropské unie.

Zvláštní pozornost věnuje regionální politika specifickým problémům rozvoje měst a venkovských oblastí (<http://www.mmr.cz/Regionalni-politika>).

3.4.1 Cíle regionální politiky

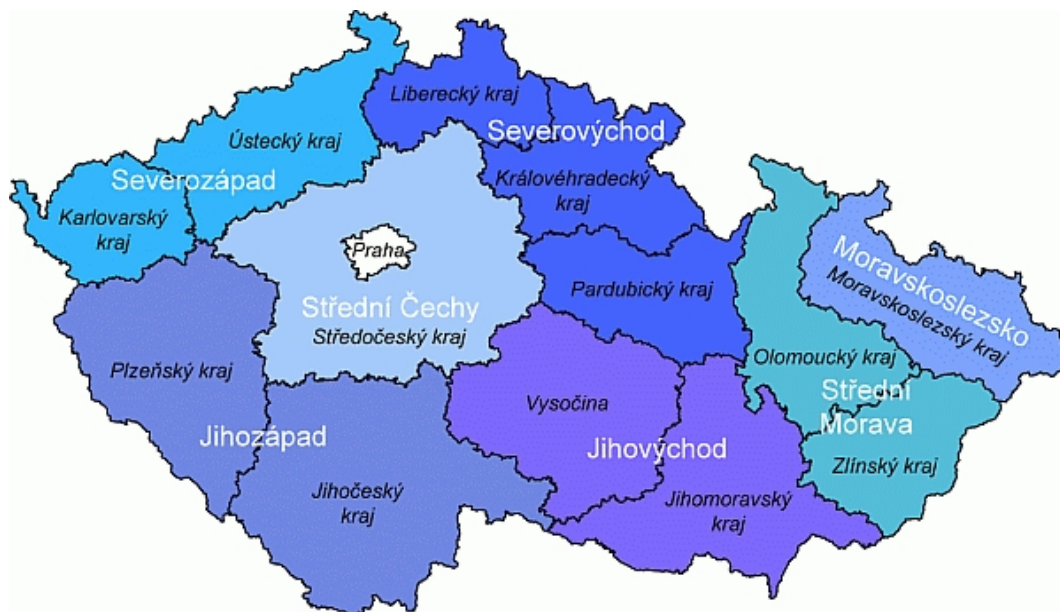
Na období 2007 – 2013 bylo vyčleněno 35,7% z rozpočtu EU, což představuje 347,410 miliard eur. Pro Českou republiku se tak nabízí možnost čerpání 26,69 miliard eur z evropských fondů, přičemž samotná Česká republika musí přidat přibližně 4 miliardy eur, jelikož EU financuje maximálně 85% výdajů z aktivit uskutečněných v rámci regionální politiky (<http://www.strukturalni-fondy.cz/Informace-o-fondech-EU/Regionalni-politika-EU>).

3.4.1.1 Cíl konvergence

Podpora hospodářského a sociálního rozvoje regionů na úrovni NUTS II s hrubým domácím produktem (HDP) na obyvatele nižším než 75 % průměru tohoto ukazatele pro celou Evropskou unii. Dále jsou k čerpání z tohoto cíle způsobilé státy, jejichž hrubý národní důchod (HND) na obyvatele je nižší než 90 % průměru tohoto ukazatele pro celou Evropskou unii. Cíl je financován z prostředků Evropského fondu pro regionální rozvoj, Evropského sociálního fondu a Fondu soudržnosti (<http://www.strukturalni-fondy.cz/Informace-o-fondech-EU/Regionalni-politika-EU>).

Částka dostupná v rámci cíle Konvergence je 283,3 miliard EUR, což představuje 81,5% z celkového rozpočtu. Na Českou republiku připadá 25,88 miliard eur a spadají pod něj všechny regiony soudržnosti s výjimkou Hl. m. Prahy.

Obrázek č. 2: Vymezení krajů a regionů soudružnosti v České republice

Zdroj: Businessinfo

Druhy financovaných projektů: zlepšení základní infrastruktury, podpora podniků, úprava vody a zpracování odpadu, vysokorychlostní připojení k internetu, odborná příprava, vytváření pracovních příležitostí atd (http://ec.europa.eu/regional_policy/how/index_cs.cfm#1).

3.4.1.2 Cíl Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost

Podpora regionů na úrovni NUTS II nebo NUTS I, které přesahují limitní ukazatele pro zařazení do cíle Konvergence. Tento cíl je financovaný z ERDF a ESF a v České republice pod něj spadá Hl. m. Praha (<http://www.strukturalni-fondy.cz/Informace-o-fondech-EU/Regionalni-politika-EU>). Cílem je vytvářet pracovní místa podporou konkurenceschopnosti a zvýšením přitažlivosti dotyčných regionů pro podniky a investory.

Celková částka vyčleněná pro tento cíl je 55 miliard eur, což je 16% z rozpočtu. Pro Českou republiku to představuje částku 0,42 miliard eur.

Druhy financovaných projektů: rozvoj ekologické dopravy, podpora výzkumných středisek, vysokých škol, malých podniků a zakládání nových podniků, odborná příprava, vytváření pracovních příležitostí atd (http://ec.europa.eu/regional_policy/how/index_cs.cfm#1).

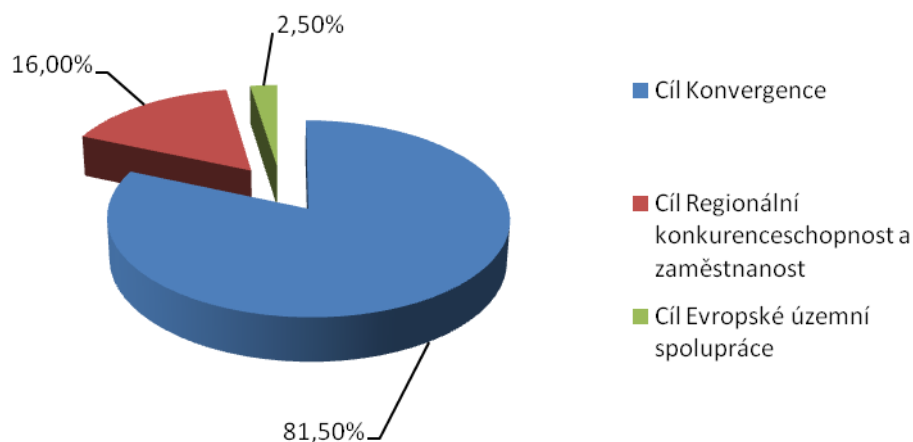
3.4.1.3 Cíl Evropská územní spolupráce

Podpora přeshraniční spolupráce regionů na úrovni NUTS III nacházejících se podél všech vnitřních a některých vnějších pozemních hranic a všech regionů úrovně NUTS III podél námořních hranic, které jsou od sebe obecně vzdáleny nejvýše 150 kilometrů. Dále je podporována meziregionální a nadnárodní spolupráce regionů. Tento cíl je financovaný z ERDF a v České republice pod něj spadají všechny regiony (<http://www.strukturalni-fondy.cz/Informace-o-fondech-EU/Regionalni-politika-EU>).

Finanční částku připadající na cíl Evropské územní spolupráce je ve výši 8,7 miliard eur, což představuje 2,5% celkového rozpočtu. Pro Českou republiku to znamená částku 0,39 miliard eur.

Druhy financovaných projektů: společné hospodaření s přírodními zdroji, ochrana před riziky, zlepšení dopravního spojení, vytváření sítí vysokých škol, výzkumných ústavů atd (http://ec.europa.eu/regional_policy/how/index_cs.cfm#1).

Graf č. 1: Rozdělení finančních prostředků dle jednotlivých cílů

Zdroj: Strukturální fondy.cz, upraveno - autorem

Finanční prostředky na cíle regionální politiky pocházejí se třech fondů EU, konkrétně ze strukturálních fondů EU a z Fondu soudružnosti. Strukturální fondy jsou pro programovací období 2007 – 2013 dva, a to Evropský fond pro regionální rozvoj (ERDF) a Evropský sociální fond (ESF). Strukturální fondy se přímo zaměřují na snižování rozdílů mezi regiony členských států a snižování zaostalosti nejvíce znevýhodněných regionů nebo ostrovů, včetně venkovských oblastí (<http://www.euroskop.cz/gallery/8/2589-9154cd8399eab9d640d182d674da42b7.pdf>). Fond soudružnosti není na rozdíl od strukturálních fondů určen regionům, nýbrž vybraným chudším zemím EU, a to na podporu jejich rozvoje.

3.5 Fondy EU

Fondy Evropské unie představují hlavní nástroj realizace evropské politiky hospodářské a sociální soudržnosti. Prostřednictvím fondů se rozdělují finanční prostředky určené ke snižování ekonomických a sociálních rozdílů mezi členskými státy a jejich regiony (<http://www.strukturalni-fondy.cz/Informace-o-fondech-EU>).

Tabulka č. 1: Členění fondů Evropské unie

RODINA FONDŮ	PROGRAMOVÉ OBDOBÍ 2004-2006	PROGRAMOVÉ OBDOBÍ 2007-2013
Strukturální fondy	Evropský fond pro regionální rozvoj (ERDF)	Evropský fond pro regionální rozvoj (ERFD)
	Evropský sociální fond (ESF)	Evropský sociální fond (ESF)
	Evropský zemědělský podpůrný a záruční fond (EAGGD)	-
	Finanční nástroj pro řízení rybolovu (FIFG)	-
Fond soudružnosti (CF)	✓	✓
Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova (EAFRD)	-	✓
Evropský rybářský fond (EFF)	-	✓
Komunitární programy	✓	✓
Fondy předvstupní pomoci	PHARE	IPA
	SAPARD	
	ISPA	
Fond solidarity (EUSF)	✓	✓
Finanční nástroje regionální politiky	-	JASPERS
		JEREMIE
		JISSICA

Zdroj: <http://www.euroskop.cz/gallery/8/2589-9154cd8399eab9d640d182d674da42b7.pdf>,

upraveno - autorem

3.5.1 Strukturální fondy

➤ Evropský fond pro regionální rozvoj

Evropský fond pro regionální rozvoj (European Regional Development Fund – ERDF) byl založen v roce 1974 a pomáhá snižovat nerovnosti v zaostávajících regionech a upadajících průmyslových oblastech (<http://www.euroskop.cz/8639/sekce/evropsky-fond-pro-regionalni-rozvoj-a-evropsky-socialni-fond/>). Hlavní směrem tohoto fondu jsou investice a opatření k redukci regionálních nerovností v EU (Hrabánková, 2007).

Fond podporuje investiční (infrastrukturní nebo tvrdé) projekty, jako např. výstavba silnic a železnic, odstraňování ekologických zátěží, budování stokových systémů, výstavby poldrů a úpravy koryt řek, podpora inovačního potenciálu podnikatelů, podpora začínajícím podnikatelům, rozvoj a obnova sportovních areálů využitelných pro cestovní ruch, rekonstrukce kulturních památek, využívání obnovitelných zdrojů energie, výsadba regenerační zeleně, ekologické a energeticky efektivní sanace bytových domů, výstavba či oprava infrastruktury pro poskytování zdravotní péče, investice do dopravní a technické infrastruktury průmyslových zón, zavádění služeb elektronické veřejné správy, posilování spolupráce podnikatelů v příhraničních regionech, modernizace systému krizového managementu apod. (<http://www.strukturalni-fondy.cz/Informace-o-fondech-EU/Regionalni-politika-EU>).

➤ Evropský sociální fond

Evropský sociální fond (European Social Fund - ESF) financuje především neinvestiční (neinfrastrukturní nebo měkké) projekty. V rámci posilování hospodářské a sociální soudržnosti podporuje zvýšení zaměstnanosti a počtu pracovních příležitostí.

Peníze z ESF jsou využívány např. na vzdělávání zaměstnanců, podporu návratu lidí na trh práce, rozvoj služeb zaměstnanosti, speciální programy pro osoby postižené sociální exkluzí, inovativní vzdělávací programy, zlepšování podmínek pro využívání ICT ve školách, zavádění moderních metod vzdělávání

(<http://www.euroskop.cz/8639/sekce/evropsky-fond-pro-regionalni-rozvoj-a-evropsky-socialni-fond/>).

Jedná se především o posílení lidských zdrojů, aby se zvýšil potenciál zaměstnanosti, produktivita práce a růst kvalifikovaných kapacit, přizpůsobivost pracovních sil a podniků, přístup na trh práce (Hrabánková, 2007).

Hlavním posláním ESF je tedy rozvíjení zaměstnanosti, snižování nezaměstnanosti, podpora sociálního začleňování osob a rovných příležitostí se zaměřením na rozvoj trhu práce a lidských zdrojů (<http://www.esfcr.cz/evropsky-socialni-fond-v-cr>).

3.5.2 Fond soudružnosti

Fond soudružnosti, jinak také Kohezní fond (Cohesion Fund – CF) byl založen v roce 1993 Maastrichtskou smlouvou k poskytování pomoci vybraným zemím EU. Jeho pomoc je určena na přímé financování konkrétních velkých projektů v oblasti životního prostředí, rozvoje dopravy (transevropské dopravní sítě, podpora veřejné dopravy), nově i v oblasti energetické účinnosti a obnovitelných zdrojů energie.

Členský stát má možnost čerpat prostředky z tohoto fondu, pokud jeho hrubý národní produkt na obyvatele nepřekročí 90% průměru EU a má sestavený program vedoucí ke splnění podmínek hospodářského sblížení (tzv. konvergenční program) (<http://www.euroskop.cz/gallery/8/2589-9154cd8399eab9d640d182d674da42b7.pdf>).

3.5.3 Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova

Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova (European Agricultural Fund for Rural Development – EAFRD) funguje jako jediný fond určený na podporu rozvoje venkova. Navázal na operační program Rozvoje venkova a multifunkční zemědělství (2004 – 2006), Horizontální plán rozvoje venkova (2004 – 2006) a programy Leader+ a Leader ČR, nová opatření pro lesní hospodářství, péči o oblasti Natura 2000, péči o

kvalitu vody, širší podporu rozvoje venkova nebo kvalitu potravin, a to prostřednictvím jedné platební agentury. (Hrabánková, Boháčková, 2005).

EAFRD je finanční nástroj na podporu rozvoje venkova, který nepatří mezi strukturální fondy EU, nýbrž spadá do společné zemědělské politiky EU. Prostředky z EAFRD slouží ke zvýšení konkurenceschopnosti zemědělství, potravinářství, lesnictví a k rozvoji venkovských oblastí.

V ČR jsou z něj hrazeny projekty předložené do tzv. Programu rozvoje venkova ČR, jehož řídicím orgánem je Ministerstvo zemědělství ČR a zprostředkujícím subjektem je Státní zemědělský intervenční fond ([http://www.strukturalni-fondy.cz/Glosar/E/Evropsky-zemedelsky-fond-pro-rozvoj-venkova-\(EAFRD\)](http://www.strukturalni-fondy.cz/Glosar/E/Evropsky-zemedelsky-fond-pro-rozvoj-venkova-(EAFRD))).

EAFRD se v programovacím období 2007 – 2013 specializuje na tři hlavní cíle:

- zvyšování konkurenceschopnosti zemědělství a lesnictví;
- zlepšování životního prostředí a podpora péče o venkovskou krajinu a
- zvyšování kvality života ve venkovských oblastech.

3.6 Program rozvoje venkova

Program rozvoje venkova (PRV) České republiky na období 2007 - 2013 vychází z Národního strategického plánu rozvoje venkova. Byl zpracován v souladu s nařízením Rady (ES) č. 1698/2005 a prováděcími pravidly uvedené normy.

Program rozvoje venkova, který zajišťuje působení Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova, blíže specifikuje v souladu s nařízením Rady (ES) 1698/2005 čl. 15 strategie v jednotlivých osách stanovených Národním strategickým plánem rozvoje venkova do prováděcí úrovně a zajišťuje tak jeho efektivní realizaci.

Opatření Programu rozvoje venkova přispějí k naplňování cílů Lisabonské strategie ve všech jejích oblastech:

- společnost založená na znalostech;
- vnitřní trh a podnikatelské prostředí;
- trh práce;
- udržitelný rozvoj.

Existence a realizace Programu rozvoje venkova ČR přispěje k dosažení cílů stanovených Národním strategickým plánem rozvoje venkova, tj. k rozvoji venkovského prostoru České republiky na bázi trvale udržitelného rozvoje, zlepšení stavu životního prostředí a snížení negativních vlivů intenzivního zemědělského hospodaření. Program dále umožní vytvořit podmínky pro konkurenceschopnost České republiky v základních potravinářských komoditách. Program bude také podporovat rozšiřování a diverzifikaci ekonomických aktivit ve venkovském prostoru s cílem rozvíjet podnikání, vytvářet nová pracovní místa, snížit míru nezaměstnanosti na venkově a posílit soudržnost obyvatel na venkově.

Program, který bude schválen vládou ČR, se vztahuje na území České republiky a bude určovat politiku rozvoje venkova ČR v období 2007 - 2013.

Program rozvoje venkova ČR se v programovacím období 2007 – 2013 zaměřuje na 4 osy:

- Osa I – Zlepšení konkurenceschopnosti zemědělství a lesnictví
- Osa II – Zlepšení životního prostředí a krajiny
- Osa III – Kvalita života ve venkovských oblastech a diverzifikace hospodářství venkova
- Osa IV – LEADER

3.6.1 OSA I: Zlepšení konkurenceschopnosti zemědělství a lesnictví

Rozvojová osa se člení na dvě priority, a na celkové finanční alokaci EAFRD se podílí 22,39 %:

Priorita 1.1 Modernizace, inovace a kvalita

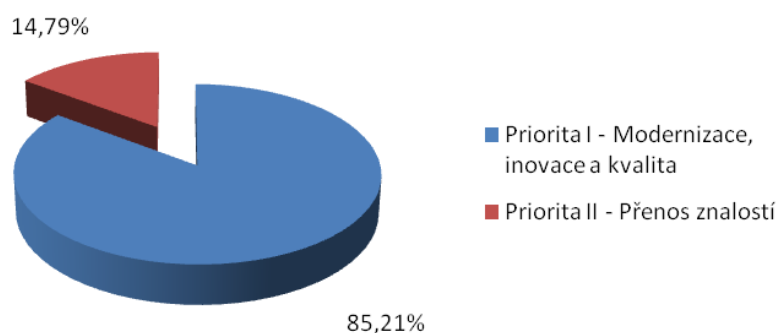
Priorita Modernizace, inovace a kvalita zahrnuje skupiny opatření na podporu zemědělských podniků a jejich činnosti, zlepšování kvality a přidávání hodnoty zemědělských a potravinářských produktů, lesního hospodářství a posílení přizpůsobivosti a rozvoje venkovských oblastí.

Na tuto prioritu je soustředěno maximální množství finančních prostředků – 85,21 % prostředků určených pro osu I. V rámci toho je nejdůležitější oblastí podpora modernizace zemědělských podniků.

Priorita 1.2 Přenos znalostí

Priorita Přenos znalostí zahrnuje skupiny opatření na podporu odborného vzdělávání a využívání poradenských služeb subjektů podnikajících v zemědělství, potravinářství a lesnictví a dále opatření na podporu mladých zemědělců a předčasného ukončení zemědělské činnosti. Na tuto prioritu připadá v rámci priority 14,79 % finančních prostředků.

Graf č. 2: Rozdělení finanční alokace na jednotlivé priority v rámci osy I

Zdroj: Program rozvoje venkova ČR, upraveno - autorem

Tabulka č. 2: Priority, cíle a opatření osy I

Priorita	I.1. Modernizace, inovace a kvalita	
Cíl	Vytvořit silné zemědělsko-potravinářské odvětví, modernizovat zemědělské podniky, zavádět inovace a zvýšit kvalitu produktů.	% z osy 85,21
Opatření	I.1.1 Modernizace zemědělských podniků	35,40
	I.1.2 Investice do lesů	10,13
	I.1.3 Přidávání hodnoty zemědělským a potravinářským produktům	14,57
	I.1.4 Pozemkové úpravy	23,12
	I.2.1. Seskupení producentů	1,99
Priorita	I.2 Přenos znalostí	
Cíl	Vytvořit dynamické zemědělsko-potravinářské prostředí, rozšířit vzdělávání a poradenství a snížit věkový průměr pracovníků v zemědělství.	% z osy 14,79
Opatření	I.3.1 Další odborné vzdělávání a informační činnost	1,49
	I.3.2 Zahájení činnosti mladých zemědělců	6,86
	I.3.3 Předčasné ukončení zemědělské činnosti	4,08
	I.3.4 Využívání poradenských služeb	2,35

Zdroj: Program rozvoje venkova ČR

3.6.2 OSA II: Zlepšování životního prostředí a krajiny

Rozvojová osa obsahuje tři priority, a její váha na celkové finanční alokaci EZFRV činí 55,2 %:

Priorita 2.1 Biologická rozmanitost, zachování a rozvoj zemědělských a lesnických systémů s vysokou přidanou hodnotou a tradičních zemědělských krajin

Priorita podporuje zvyšování biodiverzity v krajině a jsou zaměřena na ochranu přírodních zdrojů a je na ní alokováno 80,10 % prostředků osy II.

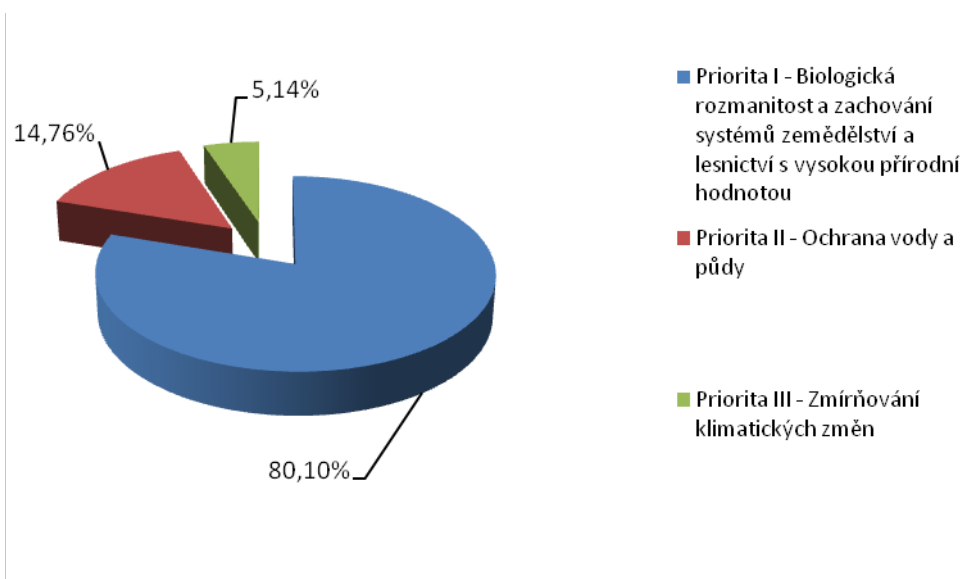
Priorita 2.2 Ochrana vody a půdy

Tato priorita podporuje zejména zachování kvalitního přirozeného vodního režimu v krajině pomocí vhodných zemědělských systémů. V rámci osy II je na ni určeno 14,76 % prostředků.

Priority 2.3 Zmírňování klimatických změn

Priorita podporuje snižování emisí skleníkových plynů a zachování funkce lesů. Podíl priority na celkovém objemu osy II činí 5,14 %.

Graf č. 3: Rozdělení finanční alokace na jednotlivé priority v rámci osy II

Zdroj: Program rozvoje venkova ČR, upraveno – autorem

Tabulka č. 3: Priority, cíle a opatření osy II

Priorita	Biologická rozmanitost, zachování a rozvoj zemědělských a lesnických systémů s vysokou přírodní hodnotou a tradičních zemědělských krajín	
Cíl	Podpora zemědělských postupů šetrných k životnímu prostředí vedoucích k biologické rozmanitosti a podpora vhodných zemědělských systémů pro zachování venkovské krajiny. Podpora ochrany životního prostředí na zemědělské půdě a v lesních oblastech s vysokou přírodní hodnotou.	% z osy 80,10
Opatření	II.1.1 Platby za přírodní znevýhodnění poskytované v horských oblastech a platby poskytované v jiných znevýhodněných oblastech	35,69
	II.1.2.1 Platby v rámci Natury 2000 na zemědělské půdě a Rámcové směrnice pro vodní politiku 2000/60/ES - Platby v rámci Natury 2000 na zemědělské půdě	0,33
	II.1.3.1 Agroenvironmentální opatření - Postupy šetrné k životnímu prostředí (vč. ekologického zemědělství a integrované produkce)	13,69
	II.1.3.2 Agroenvironmentální opatření - Ošetřování travních porostů	28,95
	II.2.2. Platby v rámci Natury 2000 v lesích	0,63
	II.2.3. Lesnicko-environmentální platby	0,81
Priorita	Ochrana vody a půdy	
Cíl	Ochrana jakosti povrchových a podzemních vodních zdrojů prostřednictvím opatření zaměřených na protierozní ochranu a vhodné používání zemědělského půdního fondu.	% z osy 14,76
Opatření	II.1.3.3. Agroenvironmentální opatření - Péče o krajinu	11,99
	II.1.2.2 Platby v rámci Natury 2000 na zemědělské půdě a Rámcové směrnice pro vodní politiku 2000/60/ES – Rámcové směrnice pro vodní politiku 2000/60/ES (WFD)	2,77
Priorita	Zmírňování klimatických změn	
Cíl	Podpora využívání obnovitelných zdrojů energie prostřednictvím stávajícího lesního potenciálu a možnosti jeho rozšíření a zachování pozitivních funkcí lesa.	% z osy 5,14
Opatření	II.2.1. Zalesňování zemědělské půdy	3,56
	II.2.4. Obnova lesního potenciálu po kalamitách a podpora společenských funkcí lesů	1,58

Zdroj: Program rozvoje venkova ČR, upraveno - autorem

3.6.3 OSA III: Kvalita života ve venkovských oblastech a diverzifikace hospodářství venkova

Rozvojová osa se člení na tři priority a její relativní váha na finanční alokaci EAFRD činí 16,93 %:

Priorita 3.1 Tvorba pracovních příležitostí a podpora využívání OZE

Na tuto prioritu je v souhrnu plánován podíl finančních prostředků v rámci osy III ve výši 50 %, přičemž hlavní důraz bude kladen na diverzifikaci zemědělských aktivit, podporu zakládání podniků a podporu cestovního ruchu. V rámci diverzifikace zemědělských aktivit bude cílem zejména podpora energetické soběstačnosti venkova a naplnění závazků ČR k dosažení 8 % energie z obnovitelných zdrojů. Priorita je orientována na zajištění náhrady za očekávané úbytky pracovních příležitostí v zemědělství a potravinářském sektoru, a tím naplnění cílů Lisabonské strategie.

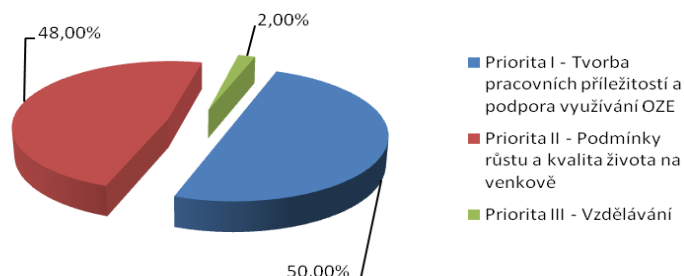
Priorita 3.2 Podmínky růstu a kvalita života na venkově

Priorita je orientována na zlepšení podmínek růstu a kvality života ve venkovských oblastech (infrastruktura, čistota vody v obcích, vybavenost kulturní a sociální infrastrukturou). Na prioritu 3.2 je v souhrnu plánován největší podíl finančních prostředků v rámci osy III – 48 %.

Priorita 3.3 Vzdělávání

Priorita je zacílena na vzdělávání a informování hospodářských subjektů, na něž se vztahuje osa III. Priorita se podílí na celkové finanční alokaci osy III 2 % finančních prostředků (Program rozvoje venkova ČR, 2007).

Graf č. 4: Rozdělení finanční alokace na jednotlivé priority v rámci osy III

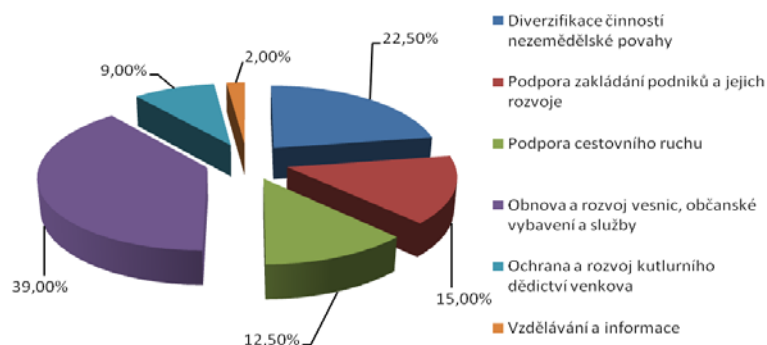
Zdroj: Program rozvoje venkova ČR, upraveno – autorem

Tabulka č. 4: Priority, cíle a opatření osy III

Priorita	III.1. Tvorba pracovních příležitostí a podpora využívání OZE	
Cíl	Vytvořit pracovní místa a zajistit vyšší příjmovou úroveň obyvatel venkova rozvojem a diverzifikačními aktivitami na venkově a podporou venkovské turistiky, zajistit naplnění závazků ČR v oblasti využití OZE	% z osy 50
Opatření	III.1.1. Diverzifikace činností nezemědělské povahy	22,5
	III.1.2. Podpora zakládání podniků a jejich rozvoje	15
	III.1.3. Podpora cestovního ruchu	12,5
Priorita	III.2. Podmínky růstu a kvalita života na venkově	
Cíl	Vytvořit podmínky růstu ve venkovských oblastech. Zlepšit vybavení a vzhled vesnic a veřejných prostranství a posílit soudržnost obyvatel smíšeným prostředím a dědictvím venkova. Zabezpečit rozvoj venkovské infrastruktury s cílem rozvoje malého a středního podnikání a zlepšení životního prostředí venkovských sídel.	% z osy 48
Opatření	III.2.1. Obnova a rozvoj vesnic, občanské vybavení a služby	39
	III.2.2. Ochrana a rozvoj kulturního dědictví venkova	9
Priorita	III.3. Vzdělávání	
Cíl	Přispět k vyšší úrovni vzdělanosti a uplatnění na trhu práce venkovských obyvatel rozvojem poradenství a vzdělávání a zvýšit používání informačních a komunikačních technologií.	% z osy 2
Opatření	III.3.1. Vzdělávání a informace	2

Zdroj: Program rozvoje venkova ČR

Graf č. 5: Rozložení finanční alokace na jednotlivá opatření v rámci osy III

Zdroj: Program rozvoje venkova ČR, upraveno – autorem

3.6.3.1 Opatření Osy III

➤ Diverzifikace činností nezemědělské povahy

Opatření je zaměřeno na výstavbu, modernizaci, nákup budov, strojů, technologie a zařízení sloužící k diverzifikaci činnosti zemědělských podnikatelů směrem k nezemědělským činnostem včetně výstavby decentralizovaných zařízení pro využití obnovitelných zdrojů paliv a energie (bioplynové stanice, kotelny na biomasu, zařízení na výrobu tvarovaných biopaliv).

Žadatelé mohou být zemědělské podnikatelé.

➤ *Podpora zakládání podniků a jejich rozvoje*

Oblastí podpory je drobná výroba, řemesla a služby pro hospodářství a obyvatelstvo. Dále je podpora zaměřena na výstavbu decentralizovaných zařízení pro zpracování a využití obnovitelných zdrojů energie s cílem energetické soběstačnosti venkova a naplnění závazků ČR k dosažení 8 % energie z obnovitelných zdrojů.

Žadatelé mohou být podnikatelské subjekty nejmenší velikosti - mikropodniky.

➤ *Podpora cestovního ruchu*

Podpora je určena na vybudování ubytovacích zařízení včetně stravování, sportovních zařízení, půjčoven sportovních potřeb a další turistické infrastruktury v obcích do 2000 obyvatel.

Příjemcem podpory může být zemědělský podnikatel, nezemědělský podnikatel s kratší než dvouletou historií podnikání v oblasti cestovního ruchu, nestátní nezisková organizace a zájmové sdružení právnických osob.

➤ *Obnova a rozvoj vesnic, občanské vybavení a služby*

Opatření jsou podporovány investice do základní vodohospodářské infrastruktury obcí a ostatní technické infrastruktury. Dále je podporováno budování a obnova místních komunikací, zlepšení vzhledu obcí, zlepšení občanské vybavenosti a pořizování územních plánů. Projekty na výstavbu vodovodů, kanalizací a ČOV mohou být realizovány v obcích do 2000 obyvatel, ostatní projekty v obcích do 500 obyvatel.

Žadatelé mohou být obce, svazky obcí, nestátní neziskové organizace, zájmová sdružení právnických osob a církve a jejich organizace.

➤ *Ochrana a rozvoj kulturního dědictví venkova*

Podporovány jsou investice spojené s udržováním, obnovou a zhodnocováním nebo využitím kulturního dědictví, jako například kulturních památek, památkově významných území, kulturních prvků vesnic a venkovské krajiny, včetně historických parků, historických zahrad a alejí. Dále je podporováno budování nových stálých výstavních expozic a muzeí s vazbou na místní historii, zajímavosti, kulturní a umělecké aktivity a tradiční lidovou kulturu.

Žadatelé mohou být obce, svazky obcí, nestátní neziskové organizace, zájmová sdružení právnických osob a církve a jejich organizace.

➤ *Vzdělávání a informace*

Podpora je určena na vzdělávání a informování fyzických a právnických osob, které mají vážný zájem zahájit nebo rozšířit podnikání, případně jiné působení, na venkově v rámci aktivit podporovaných v ose III (tzn. v oblastech diverzifikace činností nezemědělské povahy, zakládání a rozvoje mikropodniků, venkovského cestovního ruchu, obnovy a rozvoje vesnic, občanského vybavení a služeb a ochrany a rozvoje kulturního dědictví venkova).

Žadatelé mohou být obce, svazky obcí a neziskové organizace s právní subjektivitou. Uživatel bude fyzická nebo právnická osoba se zájmem zahájení nebo rozšíření podnikání nebo působení na venkově v rámci osy III (<http://eagri.cz/public/web/mze/dotace/program-rozvoje-venkova-na-obdobi-2007/opatreni-osy-iii/>).

3.6.4. OSA IV: Leader

Účelem osy IV Leader je především zlepšení kvality života ve venkovských oblastech, posílení ekonomického potenciálu a zhodnocení přírodního a kulturního dědictví venkova, spolu s posílením řídicích a administrativních schopností na venkově.

Principy Leaderu jsou pro rozvoj venkova zvláště dobrou metodou, neboť vedou k pozitivním efektům, plynoucím ze spojení různých subjektů, které ve venkovském prostoru působí.

Místní akční skupiny, využívající principu Leaderu, nejsou protikladem k místní samosprávě, ale vhodně ji doplňují v úsilí o obnovu a rozvoj obcí a přispívají i k rozvoji zemědělství a péči o přírodu a krajinu.

Významné jsou mnohaleté zkušenosti obcí, svazků obcí a místních akčních skupin s programováním rozvoje a s přípravou a realizací projektů (POV, SAPARD, LEADER ČR, OP Rozvoj venkova a multifunkční zemědělství).

Pozitivním poznatkem z programů, které dosud využívaly metody Leader je skutečnost, že místní akční skupiny si plně uvědomují nezbytnost vytváření zásobníků kvalitních projektů, v zájmu využití a náležitého zhodnocení místních specifík jako přípravy na nové programovací období EU 2007 - 2013 a reálné využití Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova jako nástroje Společné zemědělské politiky EU.

I přes krátkodobé zkušenosti s metodou Leader v České republice je možno uvést, že dosavadní výsledky ukázaly na její jedinečnost a mimořádný přínos pro rozvoj venkovských mikroregionů. V podmínkách České republiky, kde dosud mnohdy přetrvává způsob myšlení, orientovaný na někdejší centrální řízení s cíleným omezením místních a individuálních iniciativ, je tato nová metoda výrazným inovačním prvkem, který na místní úrovni poskytuje dostatečný prostor pro aktivní zapojení všech venkovských subjektů do rozvoje mikroregionu, včetně přenesení odpovědnosti za výsledky této činnosti na místní úroveň. Již v průběhu prvních dvou let aplikace metody Leader v České republice lze zaznamenat živý zájem o implementaci této metody na venkově, který dále roste.

Rozvojová osa zahrnuje 1 prioritu, jež se podílí 5 % na finanční alokaci EAFRD.

Tabulka č. 5: Priority, cíle a opatření osy IV

Priorita	IV. Zlepšení řízení a mobilizace přirozeného vnitřního rozvojového potenciálu venkova	
Cíl	Realizovat místní rozvojové strategie a spolupráci místních partnerství	% z osy 100
Opatření	IV.1.1. Místní akční skupina	max. 18
	IV.1.2. Realizace místní rozvojové strategie	min. 72
	IV.2.1. Realizace projektů spolupráce	10

Zdroj: Program rozvoje venkova ČR

3.6.5 Technická pomoc

Technická pomoc je potřebná na podporu aktivit nezbytných pro monitoring a hodnocení řízení a realizace Programu rozvoje venkova a pro zdokonalování opatření

obsažených v tomto Programu. Jedná se zejména o práce spojené s vypracováním postupů a materiálů nezbytných pro proces administrativy od podání žádostí až po vyhodnocování jednotlivých opatření. Práce budou mít formu odborných studií, sběrů a analýzy dat, vypracování informačních materiálů a dalších aktivit spojených s osvětou a šířením informací o zaváděných opatřeních.

Pro zlepšení řízení programu, vyhledávání a šíření příkladů nejlepší praxe a hodnocení musí být zřízena Celostátní síť rozvoje venkova.

Opatření technické pomoci jsou:

- příprava, sledování, hodnocení, informování a kontrola v rámci programu
- zřízení a provoz Celostátní sítě pro venkov (Program rozvoje venkova ČR, 2007).

3.6.6 Národní strategický plán rozvoje venkova

Národní strategický plán rozvoje venkova ČR (NSPRV) vychází z hlavních strategických priorit EU pro léta 2007–2013 s důrazem na zvyšování ekonomického růstu, vytváření nových pracovních příležitostí a udržitelný ekonomický rozvoj. V odpovídajícím rozsahu jsou také reflektovány závěry summitů v Lisabonu a Göteborgu.

Národní strategický plán rozvoje venkova ČR zajišťuje vazby mezi obecnými cíli rozvoje evropského venkova (vyjádřené nařízením Rady (ES) č. 1698/2005) a cíli rozvoje venkova ČR, odpovídajícími „evropským strategickým směrům“, třem strategickým rozvojovým osám (konkurenceschopnost, ochrana přírody, životního prostředí a krajiny, a rozvoj a diverzifikace venkovského života).

NSPRV také zajišťuje spolupráci a koordinaci s ostatními nástroji politiky ČR a EU (strukturální politika, politika soudržnosti, ochrana životního prostředí a přírodních zdrojů, a rybářská politika) s cílem zabránit překryvům ve využívání těchto nástrojů a jejich účinným (efektivním) využíváním vytvářet synergické efekty.

Existence a realizace NSPRV bude přínosem k orientaci ČR jako členského státu EU směrem k požadavkům rozvoje společného trhu v souladu s revidovanou Společnou

zemědělskou politikou. Bude také přispívat k orientaci a podpoře investorů v zemědělství, lesnictví, potravinářském průmyslu, dřevozpracujícím průmyslu a venkovských oblastech směrem k úspěšné integraci do jednotného evropského trhu prostřednictvím rozvoje ekonomických příležitostí pro podnikání v naší zemi.

Národní strategický plán rozvoje venkova ČR bude realizován v období let 2007 - 2013, prostřednictvím Programu rozvoje venkova (PRV).

Normativní rámec

➤ Legislativa EU:

- Nařízení Rady (ES) č. 1698/2005, o podpoře pro rozvoj venkova z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova (EZFRV);
- Prováděcí a přechodová nařízení Komise k nařízení Rady č. 1698/2005;
- Nařízení Rady (ES) č. 1782/2003, kterým se stanoví společná pravidla pro režimy přímých podpor v rámci společné zemědělské politiky a určité režimy podpor pro zemědělce, a navazující nařízení Rady (ES) č. 864/2004, které je úpravou pro nové členské státy;
- Nařízení Rady (ES) č. 1290/2005, o financování Společné zemědělské politiky;
- Rozhodnutí Rady č. 2006/144/ES, o strategických směrech Společenství pro rozvoj venkova (programové období 2007 - 2013);
- Nařízení Rady (ES) č. 1049/2001, o přístupu veřejnosti k dokumentům Evropského parlamentu, Rady a Komise;
- Směrnice Rady č. 77/388/EHS, o harmonizaci právních předpisů členských států týkajících se daní z obratu;
- Směrnice Rady č. 79/409/EHS, směrnice o ochraně volně žijících ptáků;
- Směrnice Rady č. 92/43/EHS, směrnice o ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin;
- Směrnice Rady č. 2000/60/ES, kterou se stanoví rámec pro činnost Společenství v oblasti vodní politiky.

➤ Legislativa ČR:

- Zákon č. 252/1997 Sb., o zemědělství, v platném znění;
- Zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů;
- Zákon č. 254/2001 Sb., o vodách, ve znění pozdějších předpisů;
- Zákon č. 289/1995 Sb., o lesích a o změně a doplnění některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů;
- Zákon č. 242/2000 Sb., o ekologickém zemědělství a o změně zákona č. 368/1992 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů;
- Zákon č. 334/1992 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu, ve znění pozdějších předpisů;
- Zákon č. 256/2000 Sb., o Státním zemědělském intervenčním fondu a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů (http://eagri.cz/public/web/file/103157/nsp_cr_2010.pdf).

3.6.7 Státní intervenční zemědělský fond

Státní zemědělský intervenční fond (SZIF) je v současnosti nejvýznamnější institucí odpovědnou za podporu podnikatelů v zemědělství a posiluje i svou pozici v obecné podpoře rozvoje venkova (Pelcl, 2008).

SZIF je akreditovanou platební agenturou - zprostředkovatelem finanční podpory z Evropské unie a národních zdrojů. Dotace z EU jsou v rámci společné zemědělské politiky poskytovány z Evropského zemědělského záručního fondu (EAGF) a v nynějším programovacím období (2007 – 2013) také z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova (EAFRD) a z Evropského rybářského fondu (EFF). Program rozvoje venkova (PRV), který čerpá finanční prostředky z EAFRD nahradil Horizontální plán rozvoje venkova (HRDP) a Operační program rozvoj venkova a multifunkční zemědělství (OP RVMZ)

(<http://www.foodnet.cz/slozka/?jmeno=St%C3%A1tn%C3%AD+zem%C4%9Bd%C4%9Blsk%C3%BD+interven%C4%8Dn%C3%AD+fond&id=480>).

Platební agentura (dále jen „PA“) provádí administraci a kontrolu žádostí o podporu v rámci opatření Programu rozvoje venkova ČR. PA zajistí platby všech opatření z PRV.

V souladu s nařízením Rady (ES) č. 1290/2005 čl. 6 SZIF, jakožto platební agentura, zajišťuje provádění plateb, sděluje a uchovává o nich informace a poskytuje záruky, že:

- oprávněnost žádostí a přidělování podpory v rámci rozvoje venkova, stejně jako soulad žádostí s pravidly Společenství, jsou kontrolovány před autorizací platby;
- provedené platby jsou správně a úplně zaúčtovány;
- kontroly stanovené právními předpisy Společenství jsou prováděny;
- požadované doklady jsou předkládány ve lhůtách a ve formě stanovené právními předpisy Společenství a legislativou ČR;
- doklady jsou přístupné a uchovávány tak, že je zaručena jejich úplnost, platnost a čitelnost po celou dobu, včetně dokladů uchovávaných v elektronické podobě ve smyslu právních předpisů Společenství (http://eagri.cz/public/web/file/61102/prv_zmeny_cerven2010_web.pdf).

SZIF je právnickou osobou se sídlem v Praze. Po celé České republice má sedm regionálních poboček (Brno, České Budějovice, Hradec Králové, Olomouc, Opava, Praha a Ústí nad Labem).

3.6.8 Celostátní síť pro venkov

V souladu s nařízením Komise (ES) č. 1974/2006 ze dne 15. prosince 2006, kterým se stanovují podrobná pravidla pro použití nařízení Rady (ES) č. 1698/2005 o podpoře pro rozvoj venkova z EAFRD, byla Česká republika, stejně jako ostatní členské země EU, -povinna do konce roku 2008 zřídit Celostátní síť pro venkov (dále jen Síť) (<http://eagri.cz/public/web/mze/venkov/o-celostatni-siti-pro-venkov/>).

Tato Síť, která zahájila činnost 11. listopadu 2008, seskupuje organizace a správní orgány podílející se na rozvoji venkova a zemědělství a je komunikační platformou Programu rozvoje venkova (PRV). Zřizovatelem Sítě je Ministerstvo zemědělství ČR. Síť je podřízena společné Evropské síti pro rozvoj venkova (European Network for Rural Development), kterou zřizuje Evropská komise za účelem zefektivnění spolupráce mezi jednotlivými členskými státy EU.

Cíle celostátní sítě pro venkov:

- seskupit organizace a státní správu zapojenou do podpory rozvoje venkova a zemědělství;
- vytvářet vhodné podmínky pro partnerství mezi veřejným a soukromým sektorem za účelem technické pomoci pro projekty národní a mezinárodní spolupráce;
- podpořit implementaci a hodnocení politiky rozvoje venkova a zemědělství;
- zajistit sběr informací a údajů o nejlepší praxi, poznatcích a osvědčených postupech s cílem identifikovat, šířit a upevňovat nejefektivnější nástroje rozvoje venkova a zemědělství a zvýšit tak účinnost politiky rozvoje venkova a zemědělství;
- organizace seminářů, setkání a pracovních sekcí týkajících se subjektů podílejících se na rozvoji venkova a zemědělství;
- vytvoření databáze expertů a poradců a systému certifikace poradců pro venkov a zemědělství pro osu III a IV PRV;
- být komunikačním a marketingovým nástrojem PRV a podpořit atraktivitu venkovského území České republiky
(<http://www.viarustica.cz/projekty-sdruzeni-via-rustica/realizace-spl-leader/celostatni-sit-pro-venkov>).

Hlavní myšlenkou Sítě je sdílení zkušeností a poznatků a jejich předávání směrem k aktérům podílejících se na rozvoji venkova a zemědělství. Velmi důležitý je i přístup zdola nahoru, který umožní získávání zpětné vazby pro orgány státní správy (<http://eagri.cz/public/web/mze/venkov/o-celostatni-siti-pro-venkov/>).

4. ŘEŠENÍ PROBLEMATIKY

4.1 Charakteristika Jihočeského kraje

Celková rozloha kraje 10 057 km², což představuje 12,58% rozlohy celé České republiky. Díky této rozloze je Jihočeský kraj druhým největším krajem České republiky. Území kraje je ze čtyř procent pokryto vodními plochami a dále je více než třetina území tvořena lesy. Značná část území se nachází v nadmořské výšce 400 – 600 metrů. Nejvyšším bodem na území Jihočeského kraje je hora Plechý (1378m) ležící v pohoří Šumava. Naopak nejnižším místem kraje je s nadmořskou výškou 330 m Orlická přehrada.

Kraj představuje geograficky poměrně uzavřený celek, jehož jádro tvoří jihočeská kotlina, v ní se rozkládají Českobudějovická a Třeboňská pánev. Na jihozápadní části je kraj obklopen Šumavou, na severozápadě výběžky Brd, na severu Středočeskou žulovou vrchovinou, na východě Českomoravskou vrchovinou a na jihovýchodě Novohradskými horami.

Území kraje náleží do povodí horní a střední Vltavy s přítoky Malší, Lužnicí, Otavou a dalšími menšími přítoky. V minulosti zde bylo vybudováno přes 7000 rybníků s celkovou výměrou více než 30 000 hektarů. V Jihočeském kraji se také nachází největší rybníky v České republice, a to Rožmberk (rozloha 490 ha), Bezdrev (rozloha 450 ha) a Horusický rybník (rozloha 415 ha). Kraj se dále může pochlubit vybudovanými velkými vodními díly jako je Lipno, Orlická či Římov, který zásobuje značnou část kraje pitnou vodou. Dále byla na území kraje v souvislosti s výstavbou jaderné elektrárny Temelín účelově vybudovaná vodní nádrž Hněvkovice.

V Jihočeském kraji žije kolem 637 tis. obyvatel. Hustota zalidnění je pouhých 64 obyvatel na km², což je nejmenší hodnota z celé České republiky. Největší hustota obyvatel v kraji je v okrese České Budějovice, dalšími okresy jsou Tábor, Strakonice, Písek, Jindřichův Hradec, Český Krumlov a Prachatice (seřazeno od největší hustoty obyvatel).

Obrázek č. 3: Rozdělení okresů v Jihočeském kraji

Zdroj: Český statistický úřad

Mezi největší města kraje patří České Budějovice s 94,8tis. obyvateli, dále je to Tábor, Písek, Strakonice a Jindřichův Hradec. V těchto velkých městech bydlí více než třetina obyvatel kraje. Naopak nejmenší obcí v kraji, jakožto i v celé České republice, je obec Vlkov se 17 trvale žijícími obyvateli nacházející se v okrese České Budějovice. V celém kraji je v současné době 623 samosprávných obcí, což je zhruba desetina z celkového počtu obcí v České republice. V kraji je 53 měst, kde žije téměř dvě třetiny obyvatel, a 20 obcí mající statut městyse, kde žijí asi 4% obyvatel kraje, tj. více než 25 tis. obyvatel.

Věková struktura obyvatel kraje je podobná jako v celé České republice. Průměrný věk obyvatel v kraji je 40,9 roku. V průměru nejmladší obyvatelstvo je v okrese Český Krumlov, a to 39,2 roku naopak nejstarší struktura obyvatel je v okrese Písek 41,9 roku.

Jihočeský kraj je již dlouhodobě vnímám zejména jako zemědělská oblast s rozvinutým rybníkářstvím a lesnictvím. Zvláště pak rybářství má na území kraje dlouholetou tradici. Během minulého století se v kraji naplno rozvinul průmysl se zaměřením na zpracovatelské činnosti. V současné době je velkou předností kraje také

jeho příhraniční charakter, což mu umožňuje přeshraniční spolupráci s Rakouskem, konkrétně s Horními a Dolními Rakousy, ale také s Německem, respektive s Bavorskem. Pro řadu měst a obcí na území kraje se tím otevírá možnost spolupráce a navázání bližších vztahů s partnerskými městy a obcemi v sousedních zemích. Dalšími sousedy Jihočeského kraje jsou Plzeňský kraj, Středočeský kraj, Kraj Vysočina a Jihomoravský kraj.

Na tvorbě hrubého domácího produktu v České republice se Jihočeský kraj podílí jen 5,2%, v přepočtu na každé obyvatele kraje připadá hodnota přibližně 307 tisíc korun, což je přibližně o 50 tisíc korun méně než je republikový průměr. Ale přesto je hodnota připadající na obyvatele Jihočeského kraje pátá nejvyšší po Hl.městě Praze, Jihomoravském, Středočeském a Královéhradeckém kraji.

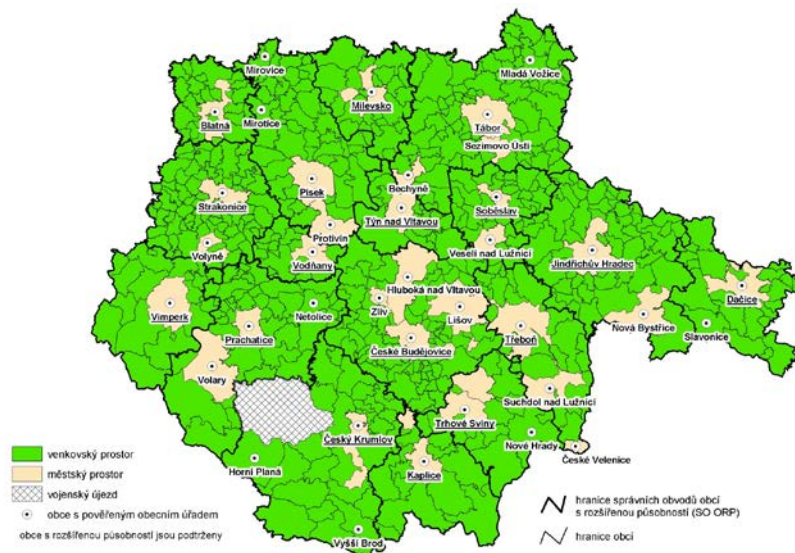
Registrovaná míra nezaměstnanosti je v Jihočeském kraji dlouhodobě na nízké úrovni v porovnání v republikovém průměrem, který je 10,5% (k 29. únoru 2012). Míra nezaměstnanosti v kraji je aktuálně na 8,41%, což řadí kraj na pátou nejnižší příčku v mezikrajovém porovnání. Před Jihočeským krajem je pouze Hl.město Praha, Plzeňský, Středočeský a Královéhradecký kraj. V Jihočeském kraji má nejvyšší míru nezaměstnanosti okres Český Krumlov s 10,96%, naopak nejnižší mírou se v kraji dosáhl okres České Budějovice s 6,51%. K nejvyššímu nárůstu nezaměstnanosti, o 2,75%, došlo v posledních letech v okrese Tábor.

Počet cizinců žijících v Jihočeském kraji se do roku 2008 ročně zvyšovat až na hodnotu 16 650 cizinců. Od roku 2009 se ale počet cizinců v kraji zmenšuje. V současné době zde trvale pobývá přes 15 tisíc cizinců, což je 2,4% obyvatel kraje. Největší podíl cizinců v kraji připadá na Ukrajince, jichž tu žije přibližně 4,5 tisíce, což představuje 30% všech cizinců na území kraje.

S 85% je Jihočeský kraj tvořen venkovským prostorem, na městský prostor připadá pouze 15% území kraje. Rozloha venkovského prostoru v kraji zaujímá

přibližně 8550 km² a žije zde přibližně 40% populace, což je více jak 255 tis. obyvatel kraje.

Obrázek č. 4: Vymezení venkovského a městského prostoru v Jihočeském kraji

Zdroj: Český statistický úřad, upraveno - autorem

Jihočeský kraj skýtá díky své poloze a krajině celou řadu příležitostí v oblasti cestovního ruchu. Jihočeský kraj je již tradičně vyhledávanou turistickou destinací v celé České republice. A to nejen díky své krásné přírodě, ale taky se zde nachází řada hojně navštěvovaných a vyhledávaných památek ale i rekreačních oblastí. V zimních měsících přijíždějí do Jihočeského kraje turisté převážně kvůli lyžařským areálům. V letním období láká turistiku především oblast Lipna, Orlíku, jihočeské rybníky, ale také Šumava a nespočet kulturních památek. Za těmito účely do kraje míří řada českých, ale také zahraničních turistů, kteří tvoří přibližně třetinu z celkového počtu návštěvníků kraje. U zahraničních turistů je Jihočeský kraj oblíbený hlavně v Německu, v Nizozemí a také v Rakousku. V posledních letech je možné ji všimnout mírně se snižující celkové návštěvnosti kraje, ale i přesto je Jihočeský kraj stále jeden z nejnavštěvovanějších krajů v České republice.

4.2 SWOT analýza Jihočeské kraje

SWOT analýza představuje analýzu vnitřního a vnějšího prostředí. Vnitřní prostředí hodnotí silné (strengths) a slabé (weaknesses) stránky kraje. Vnější prostředí naopak vymezuje možné příležitosti (opportunities), ale také identifikuje případně možné hrozby (threats) pro další rozvoj kraje.

SWOT analýza a hlavně její výstupy by se měly zohledňovat při plánování dlouhodobých strategií. SWOT analýza Jihočeského kraje bude zpracována na základě informací z Českého statistického úřadu a internetového portálu Jihočeského kraje.

4.2.1 SWOT analýza vnitřního prostředí

Silné stránky:

- příznivá geografická poloha ve středu Evropy a sousedství s Německem a Rakouskem, tradičně silné vazby na sousední regiony;
- rozmanitá a zachovalá krajina na velkém území kraje;
- přítomnost vysokých škol v kraji;
- zajímavý kraj pro investory, zahraniční firmy a jejich kapitál;
- rozvíjející se malé a střední podnikání;
- atraktivní místo na bydlení s kvalitním životním prostředím;
- vyrovnané rozmístění přirozených center – měst střední velikosti;
- dlouhodobě stabilní ekonomický růst;
- dlouhodobě nízká míra registrované nezaměstnanosti;
- nízká úroveň kriminality v rámci republiky;
- vysoký rozvojový potenciál cestovního ruchu, turisticky atraktivní krajina;
- velká počet historických památek a bohaté kulturní dědictví;
- tradice jihočeského rybníkářství a jeho vůdčí pozice v rámci republiky;
- tradice lázeňství;
- rozvíjející se síť neziskových organizací;
- zkušenosti s čerpáním finančních prostředků z evropských zdrojů.

Slabé stránky:

- neexistující kapacitní dopravní napojení na nadřazenou silniční síť – stále chybí dálnice D3 a rychlostní silnice R3 a R4;
- nedobudovaný železniční koridor a nevyhovující technický stav některých regionálních železničních tratí;
- chybějící obchvaty sídel, nevyhovující stav některých silnic nižších tříd a absence vybavených odpočívadel;
- nedostatečná infrastruktura pro volnočasové aktivity;
- nedostačující a v některých případech i nekvalitní dopravní obslužnost menších obcí;
- socioekonomické rozdíly mezi jednotlivými částmi kraje;
- velký podíl ekonomicky slabých obcí;
- malý zájem o studium technických oborů a nízký podíl takto vzdělaných absolventů a také nevyhovující nabídka vysokoškolského vzdělávání v technických oborech;
- nevyhovující struktura a kapacita sociálních služeb a zařízení;
- špatný stav některých památek;
- sezónně nevyvážená nabídka cestovního ruchu;
- nedostatečná marketingová pomoc zemědělských a potravinářských produktů;
- nedostatečně vyvinutá spolupráce mezi vzdělávacími institucemi a podnikatelskými subjekty.

4.2.2 SWOT analýza vnějšího prostředí

Příležitosti:

- vybudování dálnice D3, rychlostních komunikací (R3 a R4) a také dokončení železničního koridoru;
- rozvoj letiště České Budějovice a jeho efektivního využití;
- rozšíření stávajících a budování nových přeshraničních dopravních komunikací a technických sítí;

- využití splavnosti řeky Vltavy pro rekreační a příležitostnou vodní dopravu;
- zvýšení podílu ekologického zemědělství;
- další rozvoj spolupráce a partnerství mezi veřejnou správou a neziskovým a podnikatelským sektorem;
- zlepšování dostupnosti a kvality veřejných služeb;
- efektivnější poskytování kvalitní zdravotní péče;
- podpora a další rozvoj socioekonomických, kulturních a dalších aktivit s Rakouskem a Německem;
- zdokonalení celého vzdělávacího systému v souladu s požadavky trhu práce;
- rozvoj podnikatelských služeb zejména specializovaných;
- podpora rozvoje bytové výstavby a modernizace stávající zástavby;
- využití přírodních atraktivit a kulturního dědictví pro rozvoj cestovního ruchu;
- rozvoj služeb spojených s cestovním ruchem a lázeňstvím;
- vybudování nových cyklostezek a rozvoj sítě cyklotras v kraji;
- vytváření nových a vylepšování stávajících produktů cestovního ruchu pro zvýšení návštěvnosti kraje;
- jednotný a účinný marketing kraje jako významné turistické destinace;
- efektivní využívání finančních prostředků z fondů Evropské unie.

Ohrožení:

- nepříznivá struktura a vývoj populace v řadě lokalit kraje;
- komplikovanou a nepřehlednou legislativou;
- prohloubení socioekonomických rozdílů uvnitř kraje a zhoršování dostupnosti služeb, pracovních příležitostí a dopravní dostupnosti ve venkovském prostoru;
- problémy veřejných rozpočtů s negativními dopady na rozvoj kraje a obcí;
- negativní ekonomické dopady globalizačních procesů;
- snížení počtu žáků a studentů - nepříznivý demografický vývoj;
- zastaralost bytového fondu, vysoké náklady spojené s rekonstrukcí panelové výstavby;

- zpomalení výstavby a nedokončení dálnice D3, rychlostní silnice R3 a R4 a pomalé budování železničního koridoru;
- prosazování automobilové dopravy na úkor veřejné dopravy;
- negativní vliv emisí a hluku z automobilové dopravy na zdraví lidí a životní prostředí;
- růst dopravního zatížení silnic, zhoršování jejich technického stavu a nárůst potřeb oprav silnic;
- chátrání kulturních památek - nedostatek finančních zdrojů;
- nedostatečná spolupráce mezi veřejným a soukromým sektorem v cestovním ruchu;
- rozpor mezi rozvojovými záměry a zájmy ochrany přírody;
- nedostačující péče o tvorbu a obnovu krajiny a o zvyšování její ekologické stability;
- neexistence volného tržního prostředí v zemědělství – zvyšující se závislost na dotační politice.

Shrnutí SWOT analýzy

Cílem Jihočeského kraje by měl být vyvážený rozvoj technické i sociální infrastruktury jakožto i rozvoj sociálně-ekonomický a to vše v souladu s potřebami obyvatel kraje a celkovým ekonomickým rozvojem. Důraz by měl být kladen na rozvoj konkurenceschopnosti podnikatelské sféry a na tvorbu kvalifikovaných pracovních míst, na podporu vědy, výzkumu a inovací, rozvoj služeb, podporu rozvoje lidských zdrojů, rozvoj cestovního ruchu, rozvoj venkova, ochranu přírodního a kulturního dědictví, s ohledem na principy udržitelného rozvoje.

K přilákání většího množství zahraničních firem a investorů by kraj měl hlavně využívat atributy, jako je výhodná geografická poloha ve středu Evropy, blízkost silných zahraničních sousedů, dlouhodobý stabilní ekonomický růst, rozmanitost přírody či může také těžit z pověsti tradičního místa, poněvadž investoři potažmo jejich kapitál jsou pro každý kraj, nevyjímaje jihočeský, potřebný. V oblasti cestovního ruchu je také velký potenciál, ať už díky přírodě či velkému počtu památek. Velkou slabinou

kraje je zajisté dopravní infrastruktura, nevyrovnaná nabídka aktivit v rámci cestovního ruchu, tj. sezónní nevyváženost či celkově nejednotná propagace kraje.

4.3 Souhrn žádostí o dotace v rámci Osy III. Programu rozvoje venkova v ČR v letech 2007 - 2010

Třetí osa Programu rozvoje venkova, tj. Kvalita života ve venkovských oblastech a diverzifikace hospodářství venkova, se dělí do třech priorit a šesti opatření. Z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova je do Osy III. ročně rozděleno přibližně 92 milionů eur, což je 16,95% všech finančních prostředků tohoto fondu. Během probíhajícího sedmiletého programovacího období bude možné pro všechna opatření z Osy III. čerpat celkem přibližně 642 milionů eur z EAFRD.

Pod prioritou III.1. Tvorba pracovních příležitostí a podpora využívání obnovitelných zdrojů energie jsou tři opatření: III.1.1. – Diverzifikace činností nezemědělské povahy, III.1.2. – Podpora zakládání podniků a jejich rozvoj a III.1.3. – Podpora cestovního ruchu.

Druhá priorita III.2. Podmínky růstu a kvalita života na venkově obsahuje dvě opatření, a to: III.2.1. – Obnova a rozvoj vesnic, občanské vybavení a služby a III.2.2. – Ochrana a rozvoj kulturního dědictví venkova.

Poslední prioritou této osy III. je priorita III.3. Vzdělávání, která zahrnuje pouze jedno opatření: III.3.1. Vzdělávání a informace.

Každoročně jsou vyhlašována tři kola žádostí o dotace – jarní, letní a podzimní kolo. Avšak jednotlivá opatření Osy III je možné přihlásit vždy jen jednou za rok v příslušném kole pro dané opatření.

4.3.1 Osa III. v roce 2007

Výroční zpráva o implementaci Programu rozvoje venkova pro rok 2007 uvádí řadu statistických informací, jako je počet zaregistrovaných, schválených či proplacených žádostí. Tyto informace jsou přehledně zpracovány v tabulkách dle jednotlivých opatření a dle regionálních odborů Státního zemědělského intervenčního fondu. V následujících letech je podoba zpracovaných tabulek jiná, např. jednotlivá opatření se nebudou nadále dělit na jednotlivé regionální odbory SZIF.

Priorita III.1. Tvorba pracovních příležitostí a podpora využívání OZE

V rámci opatření III.1.1. bylo zaregistrováno 60 žádostí s celkovým finančním požadavkem na dotaci 576,1 mil. Kč. Největší zájem o dotace v tomto opatření byl zaznamenán v regionech soudružnosti Jihovýchod a Jihozápad, konkrétně se jednalo o 15, respektive 13 zaregistrovaných projektů. Jak uvádí výroční zpráva pro rok 2007, v rámci opatření III.1.2. bylo zaregistrováno celkem 125 žádostí s celkovým finančním požadavkem na dotaci 237,5 mil. Kč. I v tomto opatření byl největší zájem o dotace v regionu NUTS 2 Jihovýchod, jenž spadá do působnosti regionálního odboru SZIF Brno. V rámci posledního opatření této priority, tj. opatření III.1.3. bylo zaregistrováno nejvíce žádostí o dotaci, a to 189. V tomto opatření bylo nejvíce žádostí z regionu soudružnosti Jihozápad, a to konkrétně 50, což představuje 26,5% z celkových zaregistrovaných žádostí o dotaci.

Tabulka č. 6: Priorita III.1. pro rok 2007

Opatření III.1.1 Diverzifikace činnosti zemědělské povahy	RO SZIF							Celkem	
	Praha	České Budějovice	Ústí n. Labem	Hradec Králové	Brno	Olomouc	Opava	počet žádostí	tis. Kč
Celkem zaregistrováno v roce 2007	9	13	7	4	15	8	4	60	576 093
Uzavřené Dohody v roce 2007	6	9	1	2	10	5	2	35	515 740
Nedoporučeno/neschváleno	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ukončení administrace	1	3	1	0	1	0	0	6	40 151
Proplaceno k 31.12.2007	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Opatření III.1.2 Podpora zakládání podniků a jejich rozvoje	RO SZIF							Celkem	
	Praha	České Budějovice	Ústí n. Labem	Hradec Králové	Brno	Olomouc	Opava	počet žádostí	tis. Kč
Celkem zaregistrováno v roce 2007	9	13	7	4	15	8	4	60	576 093
Uzavřené Dohody v roce 2007	6	9	1	2	10	5	2	35	515 740
Nedoporučeno/neschváleno	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ukončení administrace	1	3	1	0	1	0	0	6	40 151
Proplaceno k 31.12.2007	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Opatření III.1.3 Podpora cestovního ruchu	RO SZIF							Celkem	
	Praha	České Budějovice	Ústí n. Labem	Hradec Králové	Brno	Olomouc	Opava	počet žádostí	tis. Kč
Celkem zaregistrováno v roce 2007	24	50	17	26	43	11	18	189	335 882
Uzavřené Dohody v roce 2007	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Nedoporučeno/neschváleno	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ukončení administrace	8	10	2	5	15	2	1	43	97 332
Proplaceno k 31.12.2007	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Zdroj: Výroční zpráva o implementaci Programu rozvoje venkova ČR 2007

V rámci celé priority je plánováno podpořit průměrně 450 podniků ročně, což představuje 150 podniků ročně na každé opatření. V roce 2007 bylo v rámci opatření III.1.1. schváleno ke spolufinancování 35 projektů s celkovou částkou dotace 515,7 mil. Kč. V rámci opatření III.1.2. a III.1.2. nebyl v roce 2007 schválen žádný projekt ke spolufinancování. Důvodem této situace je fakt, že žádosti o dotace pro tato opatření byly přijímány až v podzimním, listopadovém kole.

Priorita III.2. Podmínky růstu a kvalita života na venkově

V roce 2007 bylo v rámci opatření III.2.1. celkem zaregistrováno 1 061 žádostí o dotaci s finančním požadavkem na 5 436 mil. Kč. Nejvíce žádostí bylo podáno v regionu NUTS 2 Jihozápad, a to 233 projektů. Naopak nejméně zaregistrovaných žádostí bylo v regionu soudružnosti Moravskoslezsko s pouhými 58 žádostmi o dotaci. Celkový počet 140 zaregistrovaných projektů byl zaznamenán v rámci opatření III.2.2. a celkový finanční požadavek byl ve výši 243,5 mil. Kč.

Tabulka č. 7: Priorita III.2. pro rok 2007

Opatření III.2.1 Obnova a rozvoj vesnic, občanské vy- bavení a služby	RO SZIF							Celkem	
	Praha	České Budějovice	Ústí n. Labem	Hradec Králové	Brno	Olomouc	Opava	počet žádostí	tis. Kč
Celkem zaregistrováno v roce 2007	169	233	101	151	183	166	58	1 061	5 436 191
Uzavřené Dohody v roce 2007	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Nedoporučeno/neschváleno	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ukončení administrace	13	9	4	12	9	8	7	62	700 217
Proplaceno k 31.12.2007	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Opatření III.2.2 Ochrana a rozvoj kulturního dědictví venkova	RO SZIF							Celkem	
	Praha	České Budějovice	Ústí n. Labem	Hradec Králové	Brno	Olomouc	Opava	počet žádostí	tis. Kč
Celkem zaregistrováno v roce 2007	15	25	6	19	25	32	18	140	243 460
Uzavřené Dohody v roce 2007	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Nedoporučeno/neschváleno	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ukončení administrace	1	0	0	2	1	0	2	6	14 072
Proplaceno k 31.12.2007	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Zdroj: Výroční zpráva o implementaci Programu rozvoje venkova ČR 2007

V rámci opatření III.2.1. je plánováno v průměru ročně podpořit na 100 obcí a stejný počet aktivit ochrany kulturního dědictví v rámci opatření III.2.2. Vzhledem k tomu, že všechny projekty byly registrovány až v rámci podzimního kola, nebyly v roce 2007 žádné projekty schváleny k realizaci.

Priorita III.3. Vzdělávání

Tabulka č. 8: Priorita III.3. pro rok 2007

Opatření III.3.1 Vzdělávání a informace	RO SZIF							Celkem	
	Praha	České Budějovice	Ústí n. Labem	Hradec Králové	Brno	Olomouc	Opava	počet žádostí	tis. Kč
Celkem zaregistrováno v roce 2007	6	15	4	5	15	13	4	62	44 535
Uzavřené Dohody v roce 2007	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Nedoporučeno/neschváleno	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ukončení administrace	2	1	0	0	0	1	0	4	875
Proplaceno k 31.12.2007	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Zdroj: Výroční zpráva o implementaci Programu rozvoje venkova ČR 2007

V rámci opatření III.3.1. Vzdělávání a informace bylo podáno 62 žádostí s finančním požadavkem na dotaci ve výši 44,5 mil. Kč. Největší zájem o dotace byl v regionu soudružnosti Jihozápad a Jihovýchod, a to shodně 15 žádostí. Ani v tomto opatření nedošlo ke schválení žádostí o dotaci, poněvadž projekty byly přijímány v druhém (podzimním) kole. Plán podpořit průměrně 1000 účastníků vzdělávacích akcí ročně tedy splněn nebyl.

4.3.2 Osy III. v roce 2008

Ve výroční zprávě o implementaci Programu rozvoje venkova za rok 2008, již není uváděno rozdělení jednotlivých žádostí dle regionálních odborů Státního zemědělského intervenčního fondu. Žádosti o dotace v rámci celé osy III. byly přijímány ve třech termínech, respektive kolech. Celkem bylo zaregistrováno 1 965 projektů žádající o dotace ve výši 8,5 mld. Kč.

Priorita III.1. Tvorba pracovních příležitostí a podpora využívání OZE

V rámci opatření III.1.1. bylo zaregistrováno 61 žádostí s celkovým finančním požadavkem na dotaci 22 mil. EUR. Ke spolufinancování bylo schváleno 52 projektů s finančním požadavkem na 20 mil. EUR. Počet schválených žádostí v roce 2008 v opatření III.1.1. představuje třetinový počet plánovaných podniků k podpoře. Největší zájem o dotace byl zaznamenán v regionu soudružnosti Jihovýchod, a to 18 žádostí o dotace. V rámci opatření III.1.2. bylo podáno 152 žádostí o dotaci, což je oproti roku 2007 nárůst o 27 projektů, avšak celkové finanční požadavky v roce 2008 dosahovaly nižší výše než v předchozím roce. Schváleno bylo 106 žádostí o dotaci ve výši 4,3 mil. EUR, z nichž 11 projektů bylo již v roce 2008 zrealizováno. Stanovený cíl podpořit 150 podniků ročně nebyl ani v tomto opatření naplněn. V rámci opatření III.1.3. bylo zaregistrováno 183 projektů, což představuje finanční požadavek ve výši 16,3 mil. EUR. Nejvíce žádostí, a to 45, bylo podáno v regionu NUTS 2 Jihozápad, což je čtvrtina ze všech zaregistrovaných žádostí. Schváleno ke spolufinancování bylo 117 projektů, což je 64% úspěšnost žadatelů.

Tabulka č. 9: Priorita III.1. pro rok 2008

Opatření III.1.1 Diverzifikace činností nezemědělské povahy (kód 311)	Celkem	
	Počet žádostí /projektů	veřejné výdaje (000 EUR)
Zaregistrované žádosti	61	21 665
Zamítnuté nebo neschválené žádosti	9	2 382
Schválené žádosti	52	19 283
Žádosti ke schválení (v administraci) k 31. 12. 2008	0	0
Podepsané Dohody	52	19 283
Proplacené /realizované projekty	1	10

Opatření III.1.2 Podpora zakládání podniků a jejich rozvoje (kód 312)	Celkem	
	Počet žádostí /projektů	veřejné výdaje (000 EUR)
Zaregistrované žádosti	152	7 459
Zamítnuté nebo neschválené žádosti	46	3 146
Schválené žádosti	106	4 313
Žádosti ke schválení (v administraci) k 31. 12. 2008	0	0
Podepsané Dohody	106	4 313
Proplacené /realizované projekty	11	301

Opatření III.1.3 Podpora cestovního ruchu (kód 311)	Celkem	
	Počet žádostí /projektů	veřejné výdaje (000 EUR)
Zaregistrované žádosti	183	16 346
Zamítnuté nebo neschválené žádosti	66	5 273
Schválené žádosti	117	11 073
Žádosti ke schválení (v administraci) k 31. 12. 2008	0	0
Podepsané Dohody	117	11 073
Proplacené /realizované projekty	0	0

Zdroj: Výroční zpráva o implementaci Programu rozvoje venkova ČR 2008

Priorita III.2. Podmínky růstu a kvalita života na venkově

V rámci podopatření III.2.1.1. bylo zaregistrováno 848 projektů s celkovou žádostí o částku 173 mil.EUR. Nejvíce žádostí bylo zaměřeno na zlepšení dopravní infrastruktury a nejvíce žádostí bylo podáno na regionální odbory SZIF České Budějovice, Brno a Praha. Stejně jako v roce 2007 požadavek na projekty na podporu několikanásobně překročil alokované finanční prostředky na rok. V rámci podopatření III.2.1.2. bylo podáno 516 žádostí o dotace, nejvíce v regionu NUTS 2 Jihovýchod. Celkový finanční požadavek činil 90,5 mil. EUR. V roce 2008 bylo v rámci opatření III.2.1. schváleno 557 projektů zaregistrovaných v 2. kole roku 2007. Celková částka na dotaci byla ve výši 99,6 mil. EUR. Ke konci roku 2008 bylo proplaceno celkem 216 žádostí s částkou 12,8 mil. EUR. V rámci opatření III.2.2. bylo zaregistrováno

142 projektů žádající o dotace ve výši 11,8 mil. EUR. Nejvíce žádostí bylo podáno v regionu soudružnosti Jihozápad, a to 30 projektů. Projekty, které byly zaregistrovány v roce 2007 rámci podzimního kola, byly schvalovány v roce 2008. Celkem bylo schváleno ke spolufinancování 113 žádostí s dotační částkou 7 mil. EUR.

Tabulka č. 10: Priorita III.2. pro rok 2008

Podopatření III.2.1.1 Obnova a rozvoj vesnic (kód 322)	Celkem	
	Počet žádostí /projektů	veřejné výdaje (000 EUR)
Zaregistrované žádosti	348	172 968
Zamítnuté nebo neschválené žádosti	20	4 698
Schválené žádosti	0	0
Žádosti ke schválení (v administraci) k 31. 12. 2008	329	168 270
Podepsané Dohody	0	0
Proplacené žádosti ²¹	0	0
Realizované projekty ²²	0	0

Podopatření III.2.1.1 Občanské vybavení a služby (kód 321)	Celkem	
	Počet žádostí /projektů	veřejné výdaje (000 EUR)
Zaregistrované žádosti	516	90 495
Zamítnuté nebo neschválené žádosti	14	2 128
Schválené žádosti	0	0
Žádosti ke schválení (v administraci) k 31. 12. 2008	502	88 368
Podepsané Dohody	0	0
Proplacené žádosti ²³	0	0
Realizované projekty ²⁴	0	0

Opatření III.2.2 Ochrana a rozvoj kulturního dědictví venkova (kód 323)	Celkem	
	Počet žádostí /projektů	veřejné výdaje (000 EUR)
Zaregistrované žádosti	142	11 754
Zamítnuté nebo neschválené žádosti	119	9 753
Schválené žádosti	0	0
Žádosti ke schválení (v administraci) k 31. 12. 2008	23	2 002
Podepsané Dohody	0	0
Proplacené žádosti	0	0
Realizované projekty	0	0

Zdroj: Výroční zpráva o implementaci Programu rozvoje venkova ČR 2008

Priorita III.3. Vzdělávání

Počet zaregistrovaných žádostí v roce 2008 v rámci III.3.1. byl 63 projektů s celkovým finančním požadavkem na 1,4 mil. EUR. Zájem o toto opatření je srovnatelný s předchozím rokem. Celkem bylo v roce 2008 schváleno 50 žádostí ve výši dotace 1,5 mil. EUR, avšak všechny tyto projekty byly registrovány v roce 2007.

Vzhledem k tomu, že příjem žádostí v roce 2008 byl realizován až v podzimním kole, nepodařilo se již v roce 2008 žádnou z těchto žádostí schválit.

Tabulka č. 11: Priorita III.3. pro rok 2008

Opatření III.3.1 Vzdělávání a informace (kód 331)	Celkem	
	Počet žádostí /projektů	veřejné výdaje (000 EUR)
Zaregistrované žádosti	63	1 446
Zamítnuté nebo neschválené žádosti	8	254
Schválené žádosti	0	0
Žádosti ke schválení (v administraci) k 31. 12. 2008	55	1 192
Podepsané Dohody	0	0
Proplacené /realizované projekty	0	0

Zdroj: Výroční zpráva o implementaci Programu rozvoje venkova ČR 2008

4.3.3 Osy III. v roce 2009

Ve výroční zprávě o implementaci Programu rozvoje venkova za rok 2009 je uvedena přehledná, souhrnná tabulka žádostí o dotace v rámci všech opatření osy III. Celkem bylo v roce 2009 podáno v rámci celé osy III. 2 352 projektů s celkovým finančním požadavkem na dotaci 359,2 mil. EUR. Ke spolufinancování bylo v rámci osy III. Programu rozvoje venkova schváleno 589 projektů, mezi něž byla rozdělena částka 54,6 mil. EUR.

Tabulka č. 12: Osa III. Programu rozvoje venkova pro rok 2009

OSA III		Počet	Hodnota (v mil. Kč)	Hodnota (v mil. EUR)	Úspěšnost projektů (%)
III.1.1 Diverzifikace činností nezemědělské povahy	zaregistrované	103	639,45	23,84	87,37
	schválené	90	581,97	21,70	
III.1.2 Podpora zakládání podniků	zaregistrované	460	709,82	26,46	85,00
	schválené	391	625,34	12,53	
III.1.3 Podpora cestovního ruchu	zaregistrované	302	785,95	29,29	35,75
	schválené	108	336,31	12,53	
III.2.1 Obnova a rozvoj vesnic	zaregistrované	1 264	6 996,55	260,81	-
	schválené	0	0	0	
III.2.2 Ochrana a rozvoj kulturního dědictví	zaregistrované	167	464,88	17,33	-
	schválené	0	0	0	
III.3.1 Vzdělávání a informace	zaregistrované	56	37,80	1,41	-
	schválené	0	0	0	
CELKEM		2 352	9 634,44	359,16	69,35
		589	1 543,62	54,57	

Zdroj: Výroční zpráva o implementaci Programu rozvoje venkova ČR 2009

V roce 2009 bylo v rámci opatření III.1.1. zaregistrováno 103 žádostí s celkovým finančním požadavkem na dotaci 23,8 mil. EUR. Schváleno bylo 90 projektů, z nichž 4 byly v roce 2009 realizovány a proplaceny v částce dotace 426 000 EUR. V rámci opatření III.1.2. bylo zaregistrováno 460 žádostí, což představuje oproti roku 2008 trojnásobný nárůst v počtu podaných žádostí. Ke spolufinancování bylo schváleno 391 projektů v celkové výši 23,3 mil. EUR. Ze schválených žádostí bylo ke konci roku 2009 zrealizovaného a proplaceno 29 projektů v dotační výši 983 000 EUR. V rámci opatření III.1.3. bylo z 302 žádostí o dotace schváleno 108 projektů s finančním požadavkem na dotaci 12,5 mil. EUR, z nichž většina, tj. 98 projektů, byla zaměřena na investice do ubytovacích zařízení pro agroturistiku.

V rámci podopatření III.2.1.1. bylo zaregistrováno 763 žádostí. Nejvíce projektů (549) bylo zaměřeno na zlepšení dopravní infrastruktury. V rámci podopatření III.2.1.2. bylo podáno 501 žádostí s celkový finanční požadavek na dotaci ve výši 94,3 mil.EUR. V rámci opatření III.2.2. bylo zaregistrováno 167 projektů s finančním požadavkem na dotaci ve výši 17,3 mil.EUR. V rámci opatření III.3.1. bylo podáno 56 žádostí s finančním požadavkem 1,4 mil.EUR. Vzhledem k administrativním lhůtám pro kontroly a bodování projektů se nepodařilo v roce 2009 schválit žádosti podané v tomto roce v rámci podopatření III.2.1.1. a III.2.1.2. a opatření III.2.2. a III.3.1.

4.3.4 Osy III. v roce 2010

V roce 2010 bylo možné podávat žádosti o dotace pouze v rámci opatření III.1.1., III.1.2. a III.1.3., a to v jarním kole pro opatření III.1.1. a III.1.2. a v letním kolem pro žádosti v rámci opatření III.1.3. Žádosti týkající se dalších opatření v rámci osy III. Programu rozvoje venkova nebylo možné v roce 2010 podávat, protože nebyly vyhlášeny žádné výzvy pro tyto opatření.

Tabulka č. 13: Priorita III.1. pro rok 2010

Opatření III.1.1 Diverzifikace činnosti nezemědělské povahy (kód 311)	Celkem	
	Počet žádostí /projektů	Veřejné výdaje (000 EUR)
Zaregistrované žádosti	177	55 261
Zamítnuté nebo neschválené žádosti	47	8 599
Schválené žádosti	130	46 662
Podepsané Dohody	130	46 662
Žádosti ke schválení (v administraci)	0	0
Proplacené žádosti/realizované projekty	2	39

Opatření III.1.2 Podpora zakládání podniků a jejich rozvoje (kód 312)	Celkem	
	Počet žádostí /projektů	Veřejné výdaje (000 EUR)
Zaregistrované žádosti	808	60 024
Zamítnuté nebo neschválené žádosti	555	40 087
Schválené žádosti	253	19 936
Žádosti ke schválení (v administraci)	0	0
Podepsané Dohody	251	19 858
Proplacené žádosti/realizované projekty	2	23

Opatření III.1.3 Podpora cestovního ruchu (kód 311)	Celkem	
	Počet žádostí /projektů	Veřejné výdaje (000 EUR)
Zaregistrované žádosti	374	45 920
Zamítnuté nebo neschválené žádosti	232	26 085
Schválené žádosti	142	17 835
Žádosti ke schválení (v administraci)	0	0
Podepsané Dohody	121	14 489
Proplacené žádosti/realizované projekty	0	0

Zdroj: Výroční zpráva o implementaci Programu rozvoje venkova ČR 2010

V rámci opatření III.1.1. bylo podáno 177 žádostí a z toho 130 jich bylo schváleno ke spolufinancování. Celkový finanční požadavek schválených projektů činil 46,6 mil.EUR. V roce 2010 byly 2 projekty zrealizovány a proplaceny. V rámci opatření III.1.2. bylo v 9. kole zaregistrováno 808 projektů s finančním požadavkem na dotaci 60 mil.EUR, což je dvojnásobně více než v předchozím roce. Téměř 90% žádostí bylo předloženo v rámci záměru založení nových či rozvoj stávajících mikropodniků. Schválených projektů bylo 253 v celkové částce dotace 19,9 mil.EUR. I v roce 2010 pokračovala realizace a proplácení žádostí registrovaných v předchozích letech. Celkem bylo v roce 2010 v rámci opatření III.1.2. proplaceno 224 projektů s celkovou částkou 12,7 mil. EUR. V rámci opatření III.1.3. bylo podáno 374 žádostí o dotaci ve výši 45,9 mil.EUR. Schváleno bylo 142 žádostí ke spolufinancování ve výši 17,8 mil.EUR. Většina těchto projektů byla zaměřena na modernizaci ubytovacích zařízení. Celkem bylo v roce 2010 v rámci opatření III.1.3. proplaceno a zrealizováno či dokončeno 93 projektů z předchozích let v celkové finanční částce 9,7 mil.EUR.

4.4 Dopady Programu rozvoje venkova ČR osy III.

Strategie rozvoje venkova České republiky vycházející v Národním plánu rozvoje venkova z vize, kde se předpokládá, že do roku 2013 se změní tvář venkova ČR a jeho hospodářská struktury. To povede k výraznému zlepšení životního prostředí, životní úrovně a životních podmínek jeho obyvatel, k posílení nosných oborů a diverzifikaci ekonomických aktivit zemědělství, lesního a vodního hospodářství, cestovního ruchu a dalších odvětví zabezpečujících hospodářskou a společenskou stabilitu venkova. Díky této strategii se ČR bude postupně přibližovat k dosažení srovnatelné úrovně s ostatními venkovskými regiony ve vyspělých zemích Evropské unie (Národní strategický plán).

Indikátory dopadu Osy III:

- za období 2007 – 2013 vytvořit 22 000 pracovních míst;
- snížit o 1,2 procentních bodů míru nezaměstnanosti venkovských obyvatel;
- zvýšit o 17% průměrný příjem člena venkovské domácnosti;
- vybavenost základní infrastrukturou;
- zvýšit počet osob využívajících zkvalitněné služby o 350 000;
- zvýšit o 20 procentních bodů počet obyvatel napojeného na veřejnou kanalizaci s čistírnou odpadních vod.

Tyto indikátory dopadu Osy III odpovídají těmto **globálním cílům**:

- tvorba nových pracovních míst;
- snížení míry nezaměstnanosti na venkově;
- zvýšení příjmů venkovského obyvatelstva;
- zvýšení životní úrovně;
- životní podmínky;
- společenská struktura venkova;
- zlepšení základních služeb pro venkovské obyvatelstvo.

Jak je uvedeno v Programu rozvoje venkova životní úroveň, a životní podmínky nejsou zahrnuty v globálních cílech, avšak vyplývají z vize a jsou podstatným prvkem pro život na venkově. Uvedené globální cíle odpovídají i čtyřem strategickým cílům

společenství. Celkový hospodářský růst venkovského obyvatelstva je charakterizován Indikáterem dopadu HDP na jednoho obyvatele venkova.

4.4.1. Výsledkové a výstupové indikátory ČR

Informace o výsledkových a výstupových indikátorech ČR byly autorce poskytnuty Ministerstvem zemědělství ČR a to na základě žádosti o poskytnutí informací ve smyslu zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů.

V rámci výsledkových indikátorů nejsou příspěvky jednotlivých krajů sledovány, a tak jsou údaje v tabulce uváděny za celou Českou republiku.

Tabulka č. 14: Výsledkové indikátory Osy III.

Název indikátoru	Název opatření (kód)	Stanovená cílová hodnota	Dosažený stav k 31.12.2009	Dosažený stav k 31.12.2010
R7 - Nezemědělská přidaná hodnota v podpořených podnicích (tis. EUR)	III.1.1. Diverzifikace činností nezemědělské povahy (311)	2 200	NA	NA
	III.1.2. Podpora zakládání podniků a jejich rozvoje (312)	1 400	NA	NA
	III.1.3. Podpora cestovního ruchu (313)	710	NA	NA
R8 - Hrubý počet vytvořených pracovních míst	III.1.1. Diverzifikace činností nezemědělské povahy (311)	9 000	73	93
	III.1.2. Podpora zakládání podniků a jejich rozvoje (312)	12 000	167	343
	III.1.3. Podpora cestovního ruchu (313)	8 000	79	191
R9 - Nárůst počtu turistických návštěv	III.1.3. Podpora cestovního ruchu (313) - počet denních návštěvníků	300 000	12834	4 940
	III.1.3. Podpora cestovního ruchu (313) - počet přenocování	13 755		7 894
R10 - Populace venkovských oblastí využívající z kvalitněné služby	III.2.1.1. Obnova a rozvoj vesnic (321)	200 000	313 223	446 472
	III.2.1.2. Občanské vybavení a služby (322)	150 000	135 770	165 775
	III.2.2. Ochrana a rozvoj kulturního dědictví (323)	10 000	110 518	237 329
R11 - Zvýšení přístupu k internetu ve venkovských oblastech	III.2.1.2. Občanské vybavení a služby (322)	70 000	11 552	18 098
R12 - Počet účastníků, kteří úspěšně ukončili vzdělávací aktivitu v rámci osy III.	III.3.1. Vzdělávací a informace (331)	7 000	8 126	10 653

Zdroj: Ministerstvo zemědělství, upraveno autorkou

Výsledkové indikátory R7 nebyly, vzhledem k rozsáhlému dotazníkovému šetření v rámci střednědobého hodnocení prováděné v roce 2010, šetřeny. Další šetření tohoto indikátoru je plánováno provádět v roce letošním.

Celkem 93 nových pracovních míst bylo vytvořeno ke konci roku 2010 v opatření III.1.1., i přesto že zde dochází k vytváření nových pracovních míst jeho vliv není tak významný, jak se na začátku programovacího období předpokládalo. Proto se ve výroční zprávě pro rok 2010 doporučuje snížit cílovou hodnotu indikátoru hrubých pracovních míst na 600. Největším počet pracovních míst přispělo v rámci priority I. opatření III.1.2., avšak i tu tohoto opatření je cílová stanovená hodnota mnohem vyšší, než bude na konci sledovaného období skutečně vytvořeno.

Hodnota indikátoru nárůstu počtu turistů nebyla v k 31.12.2010 aktualizována novým šetřením. Nicméně z analýzy indikátoru R9, tj. dodatečný počet turistů vyplývá, že hodnoty, jak návštěvnost, tak i počtu přenocování vzrostly.

Všechny výsledkové indikátory R10 již překročily stanovené cílové hodnoty pro dané období. Opatření III.2.1. (321) bylo k 31.12.2010 překročeno více než dvojnásobně, konkrétně míra plnění dosahovala 223%. V rámci opatření III.2.1. (322) byla již stanovená hodnota překročena o téměř 16 tisíc osob využívajících díky tomuto opatření zkvalitněných služeb. Nejvíce osob mělo prospěch z realizovaných akcí zaměřených na oblast kultury a společenského života, a dále na sportovní aktivity.

Informace z Ministerstva zemědělství byly autorce poskytnuty ke konci roku 2009 a ke konci roku 2010. Podíl Jihočeského kraje na výstupových indikátorech Osy III. pro rok 2010 nebyl autorce poskytnut.

Tabulka č. 15: Výstupové indikátory Osy III.

Název indikátoru	Název opatření (kód)	Stanovené indikátory výstupu 2007-2013	Dosažený stav k 31.12.2009	Dosažený stav k 31.12.2009 - Jihočeský kraj	Dosažený stav za rok 2010	Dosažený stav k 31.12.2010
Počet příjemců podpory	III.1.1. Diverzifikace činností nezemědělské povahy (311)	1 064	61	7	43	104
Počet podporovaných mikropodniků	III.1.2. Podpora zakládání podniků a jejich rozvoje (312)	1 084	160	23	193	353
Počet prvků turistické infrastruktury	III.1.3. Podpora cestovního ruchu (313) - počet přenocování	1 050	58	10	93	151
Počet podpořených akcí	III.2.1.1. Obnova a rozvoj vesnic (321)	700	343	70	266	609
Počet podpořených obcí	III.2.1.2. Občanské vybavení a služby (322)	280	84	8	68	152
Počet podpořených aktivit ochrany dědictví venkova	III.2.2. Ochrana a rozvoj kulturního dědictví (323)	700	83	4	113	196
Počet podporovaných hospodářských subjektů	III.3.1. Vzdělávací a informace (331)	7000	5 675	NA	5 267	10 942

Zdroj: Ministerstvo zemědělství, upraveno – autorkou

Z tabulky je patrné, že stanované indikátory výstupu pro opatření III.1.1. a III.1.3. nebudou do konce programovacího období vyčerpány. Dosažený stav k 31.12.2010 v rámci opatření III.1.1. byl 104 příjemců podpory, což představuje dosavadní míru plnění 9,8%.

Míra plnění počtu podporovaných mikropodniků v rámci opatření III.1.2. byla, ke konci roku 2010, 32,5% ze stanoveného indikátoru výstupu. V opatření III.1.2. lze předpokládat, že stanovený počet podporovaných mikropodniků bude dosažen, poněvadž v posledních letech se zvyšuje zájem žadatelů.

Počet podpořených akcí v rámci podopatření III.2.1.1. dosahoval k roku 2010 609, což znamená, že předem stanovený indikátor výstupu 700 podpořených akcí bude do roku 2013 vyčerpán.

V rámci podopatření III.2.1.2. je v plánu podpořit 280 akcí. Dosud, tj. k 31.12.2010, bylo podpořeno již 152 akcí.

V rámci opatření III.2.2. je stanoveno podpořit 700 aktivit ochrany kulturního dědictví venkova. K 31.12.2010 bylo podpořeno 196 aktivit, což představuje 28% míry plnění stanovených indikátorů výstupu.

V rámci opatření III.3.1. bylo na začátku programovacího období plánováno podpořit 7 000 hospodářských subjektů. Jak je zjevné z tabulky uvedené výše, výsledkový indikátor počtu účastníků, kteří úspěšně dokončili vzdělávací akce, byl již překročen, a to o 3 942 účastníků.

4.5. Dotazníkové šetření

Cílem dotazníkového šetření bylo získat informace a názory osob, jichž se přímo dotýkají dotace v rámci Programu rozvoje venkova, konkrétně osy III. Rozesílání dotazníků probíhalo přímo konkrétním podnikatelským subjektům a dalším možným příjemcům podpory. Dotazníky byly respondentům distribuovány, a to v elektronické podobě. Během celého dotazníkového šetření, které probíhalo měsíc, bylo osloveno na 200 respondentů. Nazpátek se podařilo získat 31 vyplněných dotazníků, což je 15,5% úspěšnost navrácení dotazníků.

Tabulka č. 16: Dotazníková otázka č. 1

Už jste někdy žádali o dotaci z Programu rozvoje venkova?	Počet	Podíl (v %)
Ano, úspěšně	16	52
Ano, ale neúspěšně	7	22
Ne	8	26

Zdroj: autorka

Z výše uvedeného vyplývá, že více jak polovina dotázaných již má za sebou úspěšnou žádost o dotaci v rámci Programu rozvoje venkova.

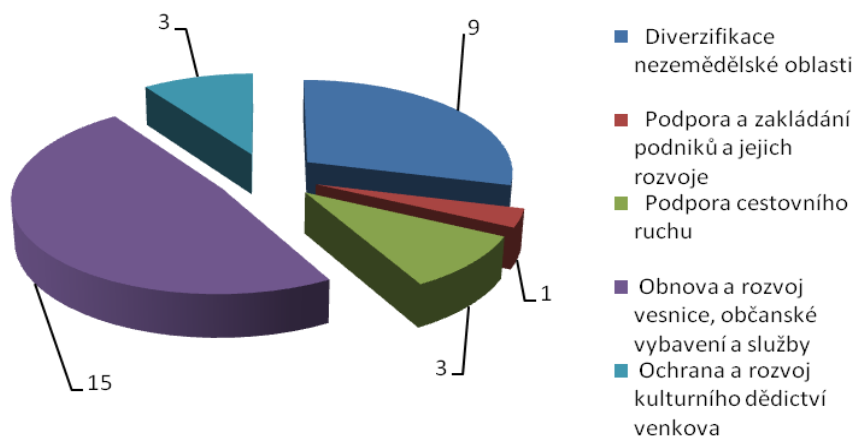
Tabulka č. 17: Dotazníková otázka č. 2

Do jakého opatření/oblasti směřovala Vaše žádost o dotaci?	Počet	Podíl (v %)
Diverzifikace nezemědělské oblasti	9	29
Podpora a zakládání podniků a jejich rozvoje	1	3
Podpora cestovního ruchu	3	10
Obnova a rozvoj vesnice, občanské vybavení a služby	15	48
Ochrana a rozvoj kulturního dědictví venkova	3	10
Vzdělávání a informace	0	0

Zdroj: autorka

Nejvíce respondentů žádala o dotace na obnovu a rozvoj vesnice, občanské vybavení a služby, což taky potvrzuje skutečnost, že právě do této oblasti jde nejvíce finančních dotačních prostředků. Naopak nikdo z dotazovaných nežádal o dotaci do oblasti vzdělávání a informace.

Graf č. 6: Dotazníková otázka č. 2 - Do jakého opatření směřovala Vaše žádost o dotaci?

Zdroj: autorka

Tabulka č. 18: Dotazníková otázka č. 3

Jakým typem příjemce podpory jste?	Počet	Podíl (v %)
Zemědělský podnik	12	39
Nezemědělský podnik	1	3
Obec	14	45
Sdružení obcí	3	10
Nestátní nezisková organizace	1	3
Zájmové sdružení právnických osob	0	0
Jiné organizace (např. církev)	0	0

Zdroj: autorka

Nejčastější žadatelem o dotace v rámci dotazníkového šetření byla obec, což samozřejmě souvisí s tím, o jaký druh dotaci obce nejčastěji žádají.

Tabulka č. 19: Dotazníková otázka č. 4

Jaká je velikost Vašeho podniku, dle počtu zaměstnanců? (vyplňují pouze podniky)	Počet	Podíl (v %)
Mikropodnik (do 10 osob)	11	85
Malý podnik (10 - 49 osob)	2	15
Střední podnik (50 - 249 osob)	0	0
Velký podnik (nad 250 osob)	0	0

Zdroj: autorka

Dotazovanými podniky byly v naprosté většině případů mikropodniky, tj. podniky zaměstnávající velmi malý počet zaměstnanců, konkrétně do 10 osob.

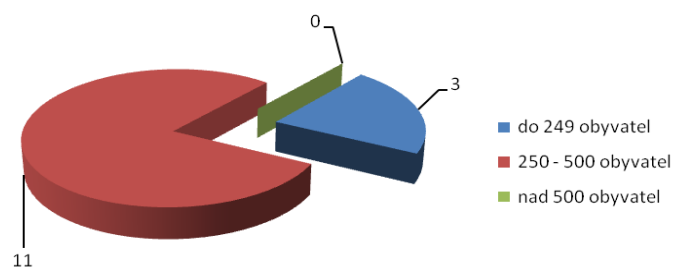
Tabulka č. 20: Dotazníková otázka č. 5

Jaký je počet obyvatel Vaší obce? (vyplňují pouze obce)	Počet	Podíl (v %)
do 249 obyvatel	3	21
250 - 500 obyvatel	11	79
nad 500 obyvatel	0	0

Zdroj: autorka

Z více jak tří čtvrtin jsou žadatelé obce s počtem obyvatel v rozmezí mezi 250 – 500 obyvateli.

Graf č. 7: Dotazníková otázka č.5 – Jaký je počet obyvatel Vaší obce?

Zdroj: autorka

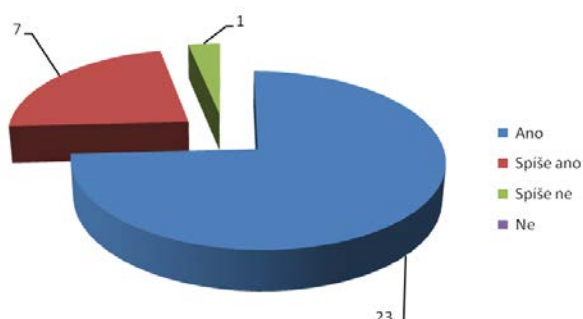
Tabulka č. 21: Dotazníková otázka č. 6

Myslíte si, že je činnost Programu rozvoje venkova přínosná?	Počet	Podíl (v %)
Ano	23	74
Spíše ano	7	23
Spíše ne	1	3
Ne	0	0

Zdroj: autorka

Z výsledků lze usoudit, že až 75% dotazovaných si myslí, že činnost Programu rozvoje venkova je přínosná. Pouze jeden z dotazovaných se domnívá, že přínosem spíše není.

Graf č. 8: Dotazníková otázka č. 6 – Myslíte si, že je činnost Programu rozvoje venkova přínosná?

Zdroj: autorka

Tabulka č. 22: Dotazníková otázka č. 7

Chystáte se do budoucna ještě ucházet o dotace z Programu rozvoje venkova?	Počet	Podíl (v %)
Ano	25	81
Ne	4	13
Ještě nevím	2	6

Zdroj: autorka

Tabulka č. 23: Dotazníková otázka č. 8

Pokud ano, do jaké oblasti bude směřovat Vaše žádost?	Počet	Podíl (v %)
Diverzifikace nezemědělské oblasti	4	16
Podpora a zakládání podniků a jejich rozvoje	1	4
Podpora cestovního ruchu	4	16
Obnova a rozvoj vesnice, občanské vybavení a služby	13	52
Ochrana a rozvoj kulturního dědictví venkova	2	8
Vzdělávání a informace	1	4

Zdroj: autorka

Převážná většina oslovených respondentů uvažuje o tom, že v budoucnu bude žádat o další dotace v rámci Programu rozvoje venkova. Polovina z oslovených subjektů uvažuje o podání žádosti o dotace do oblasti obnovy a rozvoje vesnice, občanského vybavení a služeb.

5. ZÁVĚR

Žadatelé by neměli podceňovat žádost o dotaci, respektive projekt. Čím kvalitněji je žádost zpracována, tím má větší šanci, že bude schválena ke spolufinancování a následně zrealizován.

Jihočeský kraj, respektive region soudružnosti Jihozápad, kam spadá ještě Plzeňský kraj, je od začátku programovacího období jedním z největších zájemců o dotace. O tom, že žádosti jsou úspěšně realizované, svědčí výstupové a výsledkové indikátory. Dosažený stav výstupových indikátorů Jihočeského kraje k 31.12.2009 představoval 7 příjemců podpory v rámci opatření III.1.1. – Diverzifikace činností nezemědělské povahy, tj. 11,5% z celkového počtu příjemců. Počet podpořených mikropodniků byl 23 z celkového počtu 160. Počet podpořených akcí v rámci III.2.1.1. – Obnova a rozvoj vesnice představoval 20,5% z 343 podpořených akcí po celé České republice.

Dopady výsledkových indikátorů Osy III. jsou sledovány pouze celorepublikově nikoliv krajově. Celkový počet nově vytvořených pracovních míst k 31.12.2010 v rámci priority I. byl 627. Tato priorita obsahuje následující opatření: III.1.1. - Diverzifikace činností nezemědělské povahy, III.1.2. - Podpora zakládání podniků a jejich rozvoj a III.1.3. - Podpora cestovního ruchu. Dalším ze sledovaných indikátorů je počet osob využívající zkvalitněné služby v rámci podopatření III.2.1.1. – Obnova a rozvoj vesnice, III.2.1.2. – Občanské vybavení a služby a opatření III.2.2. – Ochrana a rozvoj kulturního dědictví. Díky dotacím z Programu rozvoje venkova byl jejich počet 849 576, čímž dvojnásobně překročil předem stanovenou hodnotu na toto programovací období.

Z dotazníkového šetření vyplynulo, že nejvíce z oslovených respondentů žádalo o dotace na Obnovu a rozvoj vesnice, občanské vybavení a služby. Velikost těchto žádajících obcí byla v rozmezí 250 až 500 obyvatel. Dále bylo zjištěno, že 81% odpovídajících respondentů má v úmyslu ještě do konce programovacího období znovu zažádat o dotace z Programu rozvoje venkova ČR.

I přes užitečnost dotací mají stále některé malé obce, disponující malým rozpočtem, obavy z jejich využívání. Důvodem je samofinancování, tzn. že si žadatelé musí nejprve celý schválený projekt zaplatit sami. Až poté zpětně obdrží přislíbené finanční prostředky z Evropské unie, respektive z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova. Z tohoto důvodu obce často využívají překlenovací úvěry, aby bylo vůbec možné daný projekt zrealizovat. Tyto obce si ve většině případů nemohou dovolit ze svých rozpočtů vynaložit takové výdaje. Tato problematika samofinancování a zpětného obdržení finančních prostředků se samozřejmě může týkat i všech ostatních příjemců podpory.

Přestože venkovský prostor tvoří více jak pět šestin celého kraje, žije zde je necelá polovina obyvatel. Z toho je patrné, že stále dochází k vyliďňování venkova a migraci obyvatel do městské aglomerace. Proto by mělo docházet k podpoře rozvoje místního malého a středního podnikání, a tím přispívat k vytváření nových pracovních míst či stabilizaci již existujících pracovních míst pro obyvatele venkova. Přispěje to také ke zvýšení ekonomické stability venkovských oblastí, a tím také dojde ke snížení odchodu obyvatel z venkova. Migrace obyvatel do měst samozřejmě nesouvisí pouze s pracovními příležitostmi ve venkovských oblastech, ale také s kvalitou života v nich. Z tohoto důvodu by mělo být nedílnou součástí rozvoje venkova také rozvoj samotných obcí. S tím souvisí podpora obnovy a rozvoje daných obcí, a dále celkové zlepšení vybavenosti a dostupnosti do těchto míst. Nesmíme zapomínat na potřebu podpory vzdělávání, protože díky ní mohou zájemci získat důležité informace a mohou dále přispívat k rozvoji venkova. Zahájí například své vlastní podnikání nebo jej rozšíří.

Díky tomu, že se stále častěji konají tradiční trhy a jarmarky mají zemědělci možnost diverzifikovat svou činnost a to doplňkovou výrobou například v oblasti potravinářství. Tím se samozřejmě zlepšuje odbyt místních zemědělských produktů. Přetrvávající ba i dokonce zvyšující se zájem o celkovou venkovskou turistiku přináší zemědělským rodinám možnost rozvoje podnikání nejen v zemědělské činnosti, ale také v oblasti cestovního ruchu. A právě v rozvoji venkovské turistiky je skryt velký potenciál Jihočeského kraje.

SUMMARY

From the questionnaires revealed, that the most of the contacted respondents asked for subsidies for the Reconstruction and development of the village, the civil facilities and services. 81% of the answering respondents intend to apply for subsidy from the Rural development programme of the CZECH REPUBLIC again.

Despite of the usefulness of subsidies do some small municipalities, with a small budget, worry about their use. The reason ist the need of self-funding. The applicants have to pay the approved project themselves and first than they raise in arrears the funds from the European agricultural fund for rural development. For this reason, municipalities often use bridging loans. The issue of self-financing and of the receipt of the funds may also relate to all other recipients of the aid.

In a rural area, which makes 85% of the whole region, live less than a half the population. It is apparent that still occures the depopulation of the countryside and the migration of population to the urban agglomerations. Therefore there should be supported the development of the small and medium business, creating of new jobs for the rural population. This will contribute to the increasing of the economic stability of rural areas and a reduction in the retirement of the population from the countryside. The migration of the population to the cities is related not only to the jobs in the rural areas, but also to the quality of life in them. The development of the municipalities should therefore be an integral part oft he rural development. This is connected with the support of the rehabilitation and development of the municipalities as well as their overall improvement of amenities and availability.

Thanks to the traditional markets the farmers are able to diversify their activities, especcially throug the additional production, for example in the field of the food industry. This will improve the disposal of the local agricultural products. The increasing interest in the rural tourism brings to the agricultural families the possibilities of business development, not only in agricultural activities, but also in the field of tourism. And in the development of the rural tourism is a great potential of South Bohemia region.

POUŽITÁ LITERATURA

1. FAJMON, H. *Současnost a budoucnost českého zemědělství v EU*. Praha: Centrum pro studium demokracie a kultury (CKD) ve spolupráci se skupinou Evropských konzervativců a reformistů (EKR), 2010. 187 s. ISBN 978-80-7325-215-1.
2. HRABÁNKOVÁ, M., BOHÁČKOVÁ, I., SVATOŠOVÁ, L. a ŘEHOŘ, P. *Rozvoj lidských zdrojů ve venkovském prostoru*. 1.vyd. MJF Praha, 2007. 192 s. ISBN 80-86284-66-2.
3. HRABÁNKOVÁ, M., BOHÁČKOVÁ, I. *Strukturální podpory v rámci politiky soudržnosti v období 2000-2013*. Praha: Ústav zemědělských a potravinářských informací, 2005. 49 s. ISBN 80-7271-159-8
4. HRABÁNKOVÁ, M. The economic conditions for the utilisation of the land fund in the Czech Republic after its accession to the European Union, *Agricultural economics*, 2005. ISSN 0139-570X.
5. LAPKA, M. CUDLÍNOVÁ, E. Landscape changes, agriculture multifunctionality and carboscenarios in case of Nové Hradky, The Czech Republic, *EKOLOGIA*, Bratislava, Vol 24, Supplement 1/2005, p 83-95
6. PECHAROVÁ, E. HRABÁNKOVÁ, M. A Concept for Reconstructing the Postmining Region under the Lisabon Strategy, *Ekológia (Bratislava)*, ročník 25, číslo 3, s. 194-204, ISSN 1335-342X
7. PĚLUCHA, M. a kol.: *Rozvoj venkova v programovacím období 2007 – 2013 v kontextu reformy SZP UE*. Praha: IREAS, Institut pro strukturální politiku, o.p.s., 2006. 162 s. ISBN 80-86684-42-3.
8. SVATOŠOVÁ, L., BOHÁČKOVÁ, I., HRABÁNKOVÁ, M. *Regionální rozvoj z pozice strukturální politiky*. České Budějovice: ZF JCU, 2005. 173 s. ISBN80-7040-749-2
9. STRÍBRNÁ, M. *Venkovská turistika a agroturistika*. Vyd. 1. Praha: ProfiPress 2005. 65 s. ISBN 80-86726-14-2
10. EUROSOP.CZ. *Abeceda fondů Evropské unie 2007 - 2013* [online]. 2007, s. 16 [cit. 2012-01-06]. Dostupné z WWW: <http://www.euroskop.cz/gallery/8/2589-9154cd8399eab9d640d182d674da42b7.pdf>
11. FAJMON, H. *Čeští zemědělci a Společná zemědělská politika Evropské unie*. [online]. 2006, s. 127 [cit. 2012-01-12]. Dostupné z WWW: http://www.fajmon.eu/docs/dokumenty/zemedelci_a_politika_EU.pdf

12. JEDLIČKA, J. *Společná zemědělská politika EU*. [online]. 2004, s. 12 [cit. 2012-01-06]. Dostupné z WWW: <http://www.csas.cz/banka/content/inet/internet/cs/CAP.pdf>
13. Ministerstvo zemědělství. *Národní strategický plán rozvoje venkova České republiky na období 2007 – 2013*. [online]. 2010. [cit. 2011-12-02]. Dostupné z WWW: http://eagri.cz/public/web/file/103157/nsp_cr_2010.pdf
14. Ministerstvo zemědělství. *Program rozvoje venkova České republiky na období 2007 -2013*[online]. 2007 [cit. 2011-12-02]. Dostupné z WWW: http://eagri.cz/public/web/file/26868/PRV_oficiln_schvlen.pdf
15. Ministerstvo zemědělství. *Program rozvoje venkova České republiky na období 2007 – 2013*[online]. 2010 [cit. 2011-12-02]. Dostupné z WWW: http://eagri.cz/public/web/file/61102/prv_zmeny_cerven2010_web.pdf
16. PELCL, P. ZELENKA, R. SVOBODA, T. LEHMANNOVÁ, A. *Financování rozvoje venkova*. Plzeň: Centrum pro komunitní práci, 2008. 59s. ISBN 978-80-86902-62-3. Dostupné z WWW: http://www.cpkp.cz/files/file/edice%20venkov/Financovani_final.pdf.
17. PERLÍN, R. *Venkov, typologie venkovského prostoru*. [online]. 2008, s. 21 [cit. 2012-01-02]. Dostupné z WWW: <http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/odbor/reforma/perlin.pdf>
18. *Český statistický úřad* [online]. 1.12.2009 [cit. 2012-01-12]. Postavení venkova v krajích ČR. Dostupné z WWW: http://www.czso.cz/csu/tz.nsf/i/postaveni_venkova_v_krajich_cr
19. *Český statistický úřad* [online]. Dostupné z WWW: <http://www.czso.cz>
20. *Europa.eu* [online]. [cit. 2012-01-02]. Regionální politika – Jak funguje?. Dostupné z WWW: http://ec.europa.eu/regional_policy/how/index_cs.cfm#1
21. *Europa.eu* [online]. [cit. 2012-01-02]. Co je to regionální politika?. Dostupné z WWW: http://ec.europa.eu/regional_policy/what/index_cs.cfm
22. *Euroskop.cz* [online]. [cit. 2012-01-02]. Zemědělství. Dostupné z WWW: <http://www.euroskop.cz/8924/sekce/zemedelstvi/>

23. *Euroskop.cz* [online]. [cit. 2012-01-02]. Strukturální fondy. Dostupné z WWW: <http://www.euroskop.cz/8639/sekce/evropsky-fond-pro-regionalni-rozvoj-a-evropsky-socialni-fond/>
24. *Euroskop.cz* [online]. [cit. 2012-01-02]. Regionální politika. Dostupné z WWW: <http://www.euroskop.cz/8948/sekce/regionalni-politika/>
25. *Evropský sociální fond* [online]. [cit. 2012-01-03]. Evropský sociální fond v ČR. Dostupné z WWW: <http://www.esfcr.cz/evropsky-socialni-fond-v-cr>
26. *Ministerstvo pro místní rozvoj ČR* [online]. [cit. 2012-01-12]. Regionální politika. Dostupné z WWW: <http://www.mmr.cz/Regionalni-politika>
27. *Ministerstvo zemědělství* [online]. 5.2.2010 [cit. 2012-01-08]. Vznik, vývoj a reformy Společné zemědělské politiky. Dostupné z WWW: <http://eagri.cz/public/web/mze/ministerstvo-zemedelstvi/zahranicni-vztahy/cr-a-evropska-unie/vznik-vyvoj-a-reformy-pravidel-szp/vznik-vyvoj-a-reformy--spolecne.html>
28. *Ministerstvo zemědělství* [online]. [cit. 2012-01-15]. OSA III. Dostupné z WWW: <http://eagri.cz/public/web/mze/dotace/program-rozvoje-venkova-na-obdobi-2007/opatreni-osy-iii/>
29. *Ministerstvo zemědělství* [online]. [cit. 2012-01-12]. Základní informace o Celostátní síti pro venkov. Dostupné z WWW: <http://eagri.cz/public/web/mze/venkov/o-celostatni-siti-pro-venkov/>
30. *Oficiální internetové stránky Jihočeského kraje* [online]. Dostupné z WWW: <http://www.kraj-jihocesky.cz>
31. *Potravinářská komora České republiky* [online]. [cit. 2012-01-12]. Státní zemědělský intervenční fond. Dostupné z WWW: <http://www.foodnet.cz/slozka/?jmeno=St%C3%A1tn%C3%AD+zem%C4%9Bd%C4%9Blsk%C3%BD+interven%C4%8Dn%C3%AD+fond&id=480>
32. *Strukturální fondy.cz* [online]. [cit. 2012-01-02]. Regionální politika EU. Dostupné z WWW: <http://www.strukturalni-fondy.cz/Informace-o-fondech-EU/Regionalni-politika-EU>

33. *Strukturální fondy.cz* [online]. [cit. 2012-01-02]. Evropský fond pro regionální rozvoj. Dostupné z WWW: [http://www.strukturalni-fondy.cz/Glosar/E/Evropsky-zemedelsky-fond-pro-rozvoj-venkova-\(EAFRD](http://www.strukturalni-fondy.cz/Glosar/E/Evropsky-zemedelsky-fond-pro-rozvoj-venkova-(EAFRD)

34. *Via rustica – občanské sdružení* [online]. [cit. 2012-01-12]. Celostátní síť pro venkov. Dostupné z WWW: <http://www.viarustica.cz/projekty-sdruzeni-via-rustica/realizace-spl-leader/celostatni-sit-pro-venkov>

SEZNAM GRAFŮ, OBRÁZKŮ A TABULEK

Seznam grafů

Graf č. 1: Rozdělení finančních prostředků dle jednotlivých cílů	str. 22
Graf č. 2: Rozdělení finanční alokace na jednotlivé priority v rámci osy I	str. 28
Graf č. 3: Rozdělení finanční alokace na jednotlivé priority v rámci osy II	str. 30
Graf č. 4: Rozdělení finanční alokace na jednotlivé priority v rámci osy III	str. 31
Graf č. 5: Rozložení finanční alokace na jednotlivá opatření v rámci osy III	str. 32
Graf č. 6: Dotazníková otázka č. 2	str. 64
Graf č. 7: Dotazníková otázka č.5	str. 66
Graf č. 8: Dotazníková otázka č. 6	str. 66

Seznam obrázků

Obrázek č. 1: Vymezení venkovského a městského prostoru v České republice	str. 14
Obrázek č. 2: Vymezení krajů a regionů soudružnost v České republice	str. 20
Obrázek č. 3: Rozdělení okresů v Jihočeském kraji	str. 42
Obrázek č. 4: Vymezení venkovského a městského prostoru v Jihočeském kraji	str. 44

Seznam tabulek

Tabulka č. 1: Členění fondů Evropské unie	str. 23
Tabulka č. 2: Priority, cíle a opatření osy I	str. 29
Tabulka č. 3: Priority, cíle a opatření osy II	str. 30
Tabulka č. 4: Priority, cíle a opatření osy III	str. 32
Tabulka č. 5: Priority, cíle a opatření osy IV	str. 35
Tabulka č. 6: Priorita III.1. pro rok 2007	str. 51
Tabulka č. 7: Priorita III.2. pro rok 2007	str. 52
Tabulka č. 8: Priorita III.3. pro rok 2007	str. 52
Tabulka č. 9: Priorita III.1. pro rok 2008	str. 54
Tabulka č. 10: Priorita III.2. pro rok 2008	str. 55
Tabulka č. 11: Priorita III.3. pro rok 2008	str. 56
Tabulka č. 12: Osa III. Programu rozvoje venkova pro rok 2009	str. 56

Tabulka č. 13: Priorita III.1. pro rok 2010	str. 58
Tabulka č. 14: Výsledkové indikátory Osy III.	str. 60
Tabulka č. 15: Výstupové indikátory Osy III.	str. 62
Tabulka č. 16: Dotazníková otázka č. 1	str. 63
Tabulka č. 17: Dotazníková otázka č. 2	str. 64
Tabulka č. 18: Dotazníková otázka č. 3	str. 65
Tabulka č. 19: Dotazníková otázka č. 4	str. 65
Tabulka č. 20: Dotazníková otázka č. 5	str. 65
Tabulka č. 21: Dotazníková otázka č. 6	str. 66
Tabulka č. 22: Dotazníková otázka č. 7	str. 67
Tabulka č. 23: Dotazníková otázka č. 8	str. 67